

Pri Marianu tovarnjak trčil v avtomobil

V Romjanu župnija odstopila prostore slovenski osnovni šoli

Na krajevni in državni ravni niz mirovniških pobud 65 let po atomskih bombah na Hirošimo in Nagasaki

V tržaškem Poštnem muzeju tudi slovenske znamke

Primorski dnevnik

SOBOTA, 31. JULIJA 2010

Št. 179 (19.886) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Sta dva tabora za Italijo pretesna?

MARTIN BRECELJ

Kar se je dolgo pripravljalo, se je naposled zgodilo. Berlusconi in Fini sta se naposled razšla, za zdaj na strankarski ravni. A dvoboj med njima se s tem ni končal.

Fini je včeraj povedal, da bo s svojimi privrženec ostal v vladni večini, čeprav v kritični obliki. V svojem sicer kratkem nastopu pred časnikarji je celo poudaril, da se ima za pristnega zagovornika načel in vrednot Ljudstva svobode. Vse to pomeni, da se bo dvoboj za zdaj nadaljeval znotraj istega tabora.

A nikogar ne bi presenetilo, če bi se tudi sožitje med Berlusconiem in Finijem pod isto vladno streho nazadnje izkazalo za nevzdržno. Razen če se kdo od njiju ne bo umaknil iz politične arene ali pa ga bo iz nje vzela višja sila, je zatorej možno, da se bosta sedanja prvaka desnice znašla v alternativnih taborih, kar bi postavilo pod vprašaj sedanji italijanski bipolarni politični sistem.

Fini v resnici že dalj časa podtalno plete stike z voditeljem Sredinske demokratične unije Casinijem. V teh pogovorih ba je rad sodeluje predsednik Ferrarija Luca Cordero di Montezemolo, še zlasti odkar ni več predsednik Fiata in Confindustrie. S Finijevim doprinosom bi tako lahko na novo zacvetel sredinski pol, ki nemočno životari vse od konca t. i. prve italijanske republike, se pravi od razpada Krščanske demokracije in Italijanske socialistične stranke na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja.

To oživiljanje sredinskega pola bi lahko računalo tudi na doprinos iz leve. V tej perspektivi je nekdanji voditelj Marjetice Rutelli že skoraj pred letom dni izstopil iz Demokratske stranke ter s peščico privrženec ustanovil Zavezništvo za Italijo. Če bi sredinski pol kazal prepričljive znake življenjskosti, ni izključeno, da bi se mu pridružil še kdo iz leve in še posebej iz Demokratske stranke.

Če je namreč res, da je propadel projekt Ljudstva svobode kot stranke, ki naj bi združevala glavnino italijanske desnice, je prav tako res, da ostaja Demokratska stranka kot njena leva protiutež torzo. Nedorečenost Prodijeve kreature prihaja na dan skoraj ob vsaki resnejši politični preizkušnji, pa naj gre za vprašanje Fiata, biološke oporoke, istospolnih zvez ali jedrske energije.

Kaj pa če je sedanji bipolarni sistem za italijansko politiko res pretesen?

ITALIJA - Po razkolu v Ljudstvu svobode

Fini zunaj stranke, a še v vladni večini

Berlusconi: Vlada gre naprej - Opozicija zahteva razčiščenje v parlamentu

TRST - Slikar Klavdij Palčič predstavlja Likovna prehajanja

Umetnik z veliko dušo

Tržaška razstava uvaja niz dogodkov, posvečenih večplastnemu Palčičevemu opusu

TRST - V dvorani Giubileo na tržaškem Nabrežju so včeraj odprli razstavo Klavdija Palčiča.

Razstava, ki nosi naslov Likovna prehajanja, uvaja niz dogodkov, posvečenih večplastnemu ustvarjal-

nemu opusu tržaškega slikarja. Z njim želi Slovenska kulturno-gospodarska zveza počastiti pomembnega umetnika, a tudi svojega nekdanjega predsednika.

V naslednjih mesecih se bodo

razstave zvrstile tudi v Čedadu in Gorici, že v torek pa se bodo po tržaških ulicah pojavila Prehajanja na prostem - veliki plakati s Palčičevimi risbami.

Na 10. strani

RIM - Po četrtkovem razkolu v Ljudstvu svobode so Finijevi privrženec včeraj ustanovili samostojno skupino v poslanski zbornici in na podoben korak se pripravljajo tudi v senatu. Fini je pojasnil, da bo še naprej podpiral vlado, pa čeprav s kritičnih stališč. Odločno pa je zavrnil Berlusconijev poziv, naj zapusti položaj predsednika poslanske zbornice. Premier je medtem zagotovil, da razpolaga z zadostno večino v parlamentu, tako da vlada lahko nadaljuje s svojim delom. Opozicija pa zahteva, naj Berlusconi pojasni zaplet v parlamentu.

Na 4. strani

Trst: kratko življenje preiskovalne komisije

Na 5. strani

Inflacija julija tudi v Trstu vse višja

Na 5. strani

Trst in Gorica si bosta izmenjavala odpadke

Na 6. strani

Delavci tovarne Eaton kmalu do denarja

Na 13. strani

O parkirninah bodo odločali goriški trgovci

Na 12. strani

UPLINJEVALNIKI Ljubljana nič ne ve o plinskem dokumentu

LJUBLJANA - Slovensko okoljsko ministrstvo ne pozna vsebine dokumenta ali stališča o plinskih terminalih v Trstu in v Kopru, na katerega je namignil italijanski vladni podtajnik Roberto Menia. Minister Roko Žarnić pravi, da bo v zvezi z uplinjevalniki vlada spoštovala roke, ki si jih je zadala. Slovenija vsekakor ne izključuje možnosti evropske tožbe proti Italiji, če bodo propadla še zadnja pogajanja, ki so napovedana za jesen.

Na 2. strani

REZIJA - Gabriele Cherubini jo že dalj časa zahteva od občine

V Reziji napovedujejo prvo dvojezično osebno izkaznico

REZIJA - Gabriele Cherubini, ki približno tri leta živi v dolini Rezije, si bo danes najbrž lahko končno oddahnil, saj naj bi njegova prizadevanja dobila srečen konec. Če ne bo novih presenečenj, bo namreč župan Sergio Chinese danes dopoldne vendarle podpisal prvo dvojezično, italijansko-slovensko osebno izkaznico, na kateri pa bodo slovenski izrazi sicer napisani ročno, ker Občina Rezija še vedno nima potrebnega računalniškega programa. S tem bo tudi konec vseh zavlačevanj in izgovorov, s katerimi se je rezijanski župan v zadnjih mesecih skušal izogniti svoji dolžnosti, saj imajo po zakonu tudi v dolini pod Kaninom občani pravico do dvojezične izkaznice.

Na 3. strani

LJUBLJANA - Pojasnilo v zvezi s Koprom in Trstom

Okoljsko ministrstvo ne pozna domnevnega stališča o terminalih

Slovenija še naprej ne izključuje evropske tožbe proti Italiji

LJUBLJANA - Na slovenskem ministrstvu za okolje dokumenta, ki naj bi po navedbah tržaških medijev govorilo o dogovoru slovenske in italijanske strani glede energetskih in prometnih projektov v severnem Jadranu, ne poznajo. Mediji so poročali, da naj bi Slovenija pristala na gradnjo plinskega terminala v Žavljah, če Italija ne bi nasprotovala gradnji slovenskega plinskega terminala v Kopru. Na to je namignil tudi vladni podtajnik na italijanskem okoljskem ministrstvu Roberto Menia.

Slovensko ministrstvo poudarja, da je slovenska vlada o plinskih terminalih nazadnje razpravljala na seji 10. junija, na kateri je ministrstvo za okolje in prostor naložila, naj do 30. septembra pripravi dokument za predhodni postopek pred Evropsko komisijo, ki je obvezni korak za začetek postopka pred Evropskim sodiščem glede kršitev Italije zaradi čez-

mejnih vplivov na okolje predvidenih plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in njegovem obalnem območju.

Vlada predsednika Boruta Pahorja je ministrstvu tudi naložila, da skupaj z vsemi pristojnimi ministrstvi in vladnimi službami do 30. septembra pripravi scenarij oz. izhodišča za pogovore z Italijo o vseh večjim energetskih, prometnih in drugih projektih tako na italijanski kot slovenski strani severnega Jadrana in njegovega obalnega območja, ki bi lahko imeli pomembne čezmejne vplive na okolje. Scenarij bo namenjen pogovorom med državama o sporazumnem in vzajemnem umeščanju večjih projektov v ta prostor ob upoštevanju okoljske, energetske, prometne in druge zakonodaje EU, nacionalne zakonodaje Italije in Slovenije ter ob upoštevanju vseh relevantnih mednarodnih pogodb.

SLOVENSKI
OKOLJSKI
MINISTER
ROKO
ŽARNIC

»Scenarij mora sloneti na nosilni sposobnosti (tako okoljski kot drugi) severnega Jadrana in njegovega obalnega območja, upoštevati že dosedanje okoljske in druge pritiske ter graditi na trajnostnem razvoju tega območja v prihodnje.« Ministrstvo za okolje omenjena dokumenta intenzivno pripravlja in jih bo v skladu z navedenim sklepom pravočasno,

do 30. septembra, predložila vladi v obravnavo.

Poslanec SD iz Kopra v slovenskem parlamentu Luka Juri pa je na okoljskega ministra Roka Žarniča in zunanjega ministra Samuela Žbogarja naslovil poslansko vprašanje, v katerem ju sprašuje, ali takšen neuradni predlog v obliki »no-paper« res obstaja. »V kolikor obstaja, sprašujem, kateri vladni oz. ministrski organ je zanj odgovoren ter na podlagi kakšne odločitve je bil napisan ter posredovan italijanski strani,« je poudaril Juri.

Obenem Jurija zanima, ali je vlada kakorkoli spremenila svoje stališče, s katerim nasprotuje izgradnji plinskih terminalov v Žavljah in v Tržaškem zalivu, hkrati pa tudi, ali na podlagi resolucije o strategiji za Jadran enako stališče zagovarja tudi glede pobude za postavitev plinskega terminala v Kopru.

KOROŠKA - Valentin Inzko o imenovanju komisije za preučitev dogodkov iz 70. let

»Preteklost gre zgodovinarjem, prihodnost pa odgovornim politikom«

CELOVEC – »Medtem ko so za zgodovino pristojni zgodovinarji, naj se politiki iz zgodovine učijo in na to gradijo prihodnost. Pri tem pa s strani politike ne sme priti do instrumentalizacije in zlorabljanja bolečih dogodkov iz preteklosti, temveč do znakov sprave. Prav tako ne sme priti do obsojanja oseb, za to so pristojni državni organi kot sodišča, javno tožilstvo in urad za ustavno varstvo. Razen tega velja domneva nedolžnosti.«

S temi besedami se je novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Valentin Inzko kot doslej edini predstavnik slovenske manjšine na Koroškem odzval na imenovanje posebne raziskovalne komisije s strani dežele Koroške. Ta naj bi razsvetlila dogodke iz 70-ih let prejšnjega stoletja, med njimi tudi bombne napade na partizanske spomenike na Koroškem ter na ustanove »nemških Korošcev« (muzej brambovcev v Velikovicu, itd.). Komisijo je šele pretekli teden ustanovila koroška deželna vlada, predseduje ji pa direktor deželnega arhiva Wilhelm Wadl. Znanstveni

PREDSEDNIK NSKS
VALENTIN INZKO

vodja je zgodovinar Alfred Elste. Komisija pa naj bi svoje delo končala leta 2012.

V tiskovni izjavi Inzko kot predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev izrecno pozdravlja vsak poskus, da se diskusija okoli novejših koroških zgodovine postavi na stvarno podlago, kot tudi namen, da dogodek obdelajo strokovnjaki. Prav za zgodovinarje da je samoumevno, da zgodovinskih dogodkov ne gledajo izolirano, temveč so pozorni tudi na okoliščine, v katerih so nastali. Po Inzku bi bilo smiselno, da se poleg že imenovanih strokovnjakov vključijo v delo komisije tudi mednarodni strokovnjaki, tako nemško kot

tudi slovensko govoreči, da pride do obsežnega pregleda in opisa dogodkov, kot tudi njihove predhodne zgodovine. Začeti bi morali z letom 1920, najkasneje pa leta 1938, ko je bila Avstrija za sedem let izbrisana z zemljevidov in ni bila ogrožena samo njena južna meja, temveč so izginile vse avstrijske meje in tudi Avstrija sama.

Tako med drugim poudarja Inzko v svoji tidkovni noti: »To je bil tudi čas, ko je bilo mnogo koroških Slovencev izseljenih v koncentracijska in nacistična delovna taborišča. Pri pogajanjih za Avstrijsko državno pogodbo je bila Avstrija ponosna na organiziran upor proti Hitlerju, katerega so na Koroškem večinoma vodili partizani in so s tem prispevali k odstranitvi nacističnega režima. In ta odstranitev nacizma je omogočila ponovno vzpostavitev Avstrije. To so priznali tudi pomembni koroški politiki, npr. prvi predsednik deželnega zbora Jakob Sereinigg. To obdobje in ta dejstva je treba upoštevati, omeniti bo treba tudi ljudi, ki so jih po vojni nasilno odvedli, petdeseta leta, organiziranje stavk s strani različnih domovinskih

združenj proti dvojezičnemu pouku po podpisu državne pogodbe in posledično odstranitev obveznega dvojezičnega pouka po deželnem glavarju Ferdinandu Wedenigu, napade na krajevne napise, njihovo organizacijo in ozadja, kot tudi bombne napade,« nadaljuje Inzko. Predsednik NSKS tudi meni, da bo »vseobsegajoč, vendar ne nujno dolg prikaz novejših koroških zgodovine« privedel do marsikaterega bolečega spoznanja, tako na strani nemško govorečih Korošcev, kakor tudi na strani koroških Slovencev. Imel pa bo zdravilen, spravljiv učinek.

»Vsekakor je poznavanje zgodovine pomembno za razumevanje preteklosti. Dogodki tudi ne smejo preiti v pozabo. Vendar čas napreduje in zdaj, v 21. stoletju, čas ni samo zrel za skupno obravnavanje zgodovine, temveč tudi za skupen pogled v prihodnost,«, poudarja Inzko, ki še dodaja, da »samo na podlagi resnice lahko gradimo pravično družbo, tudi na Koroškem. To pa je odgovornost naše generacije,« zaključuje predsednik NSKS.

Ivan Lukan

Danes in jutri loparska fjera-šagra

LOPAR- Ta konec tedna bo v Loparju, ki leži v osrčju šavrskega gričevja in Slovenske Istre, tradicionalna šagra, ki jo prireja domače Društvo za šport, kulturo in razvoj v sodelovanju z Društvom krajevno etnološke in domoznanske zbirke Hiša od Brdinca.

V treh dneh se bodo zvrstili številni zanimivi dogodki. Tako bo Hiša od Brdinca odprla svoja vrata danes ob 17. uri, zbirko pa si bo mogoče ogledati vse do ponedeljka. Zvečer bo ples z ansamblom Malibu v družbi s Strašnim Jožetom. Jutri si bo mogoče po 15. uri napolniti želodčke s pokušino jedi iz kotličkov, po sveti maši z nastopom cerkvenega zbora iz Marezig pa bodo ob 17.30 uri domačinke obudile stari običaj, ko bodo skozi vas tvorile pecivo na osličku in ga tudi prodajale. Po osličkovem mimohodu s pecivom se bo ob 19. uri pričelo 3. svetovno tekmovalstvo v igranju na bršljanov list. V ponedeljek ob 18. uri se bo pričelo tekmovalstvo v mori za Aldov memorial, kjer bodo najboljšim podelili pokale, ob 21. uri pa bo nastop dramske skupine Dekani. Tudi v nedeljo in ponedeljek so poskrbeli za zabavo s plesom z ansamblom Don Ponjer. (O.K.)

Iz prodaje umaknjen črni poper Franck

LJUBLJANA - Podjetje Franck je iz prodaje umaknilo mleti črni poper v 35-gramskih vrečkah, z rokom uporabe 21. junij 2011. Izdelek ima namreč preveliko vsebnost bakterije bacillus cereus, ki ima sposobnost tvorbe diarealnega toksina, so sporočili iz podjetja. Potrošnike prosijo, naj izdelek vrnejo na mesto nakupa ali pa ga zavržejo.

Tovorni vlak povozil 51-letnega moškega

LJUBLJANA - Tovorni vlak na poti z Jesenic proti Ljubljani je včeraj dopoldne okoli 9. ure v bližini Verovškove ulice v Ljubljani povozil 51-letnega moškega. Kot so sporočili s Policijske uprave (PU) Ljubljana, je moški umrl na kraju dogodka. Vlak je moškega povozil v višini stadiona Žak. O zbranih ugotovitvah bodo policisti obvestili pristojno tožilstvo.

KOPER Na primorski univerzi zadovoljni

KOPER - Na Univerzi na Primorskem so zadovoljni z rezultati prvega vpisnega roka za študij. Največ prijav je bilo na pedagoški fakulteti in izolski visoki šoli za zdravstvo. V 1. letnik pedagoškega študija se je vpisalo 334 kandidatov, na visoki šoli za zdravstvo pa je bilo sprejetih 219 bodočih študentov. Več prostih mest, za katera lahko kandidati pošljejo svojo prijavo še v drugem (od 20. do 28. avgusta) in v tretjem roku (od 1. do 5. oktobra), je tako na voljo na fakulteti za humanistične študije, kjer je bilo sprejetih 80 kandidatov od 370 prostih razpisanih mest, na fakulteti za management (sprejetih 206 od 635 razpisanih), na fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije (sprejetih 134 od 410 razpisanih) in na fakulteti za turistične študije (sprejetih 277 od 480 razpisanih mest).

VREME - Spet prihaja bolj poletna klima

Slovensko obalo prizadeli močni nalivi V prihodnjih dneh topleje in brez padavin

KOPER/IZOLA/PIRAN - V obilnih padavinah, ki so Obalo zajele v četrtek popoldne in se nadaljevale včeraj ponoči in v jutranjih urah, je voda zalila številne stanovanjske hiše in poplavila več ulic in trgov. Na številne ceste so se zgrnili manjši zemeljski plazovi in podrti drevesa. Posledice nalirov gasilci in delavci Komunale in Cestnega podjetja Koper odstranjujejo. V koprskem operativno komunikacijskem centru so v dveh urah zabeležili prek 700 klicev, pozivi še prihajajo. Vse pristojne službe so še vedno na terenu in odstranjujejo nastalo škodo, so pojasnili za STA. Od treh obalnih občin je bila po njihovi oceni najbolj prizadeta občina Koper.

Po podatkih Agencije RS za okolje je v Kopru v zadnjih 24 urah padlo okoli 160 litrov padavin na kvadratni meter. Koprski gasilci, ki so jim priskočili na pomoč številni prostovoljni gasilci, so delali vso noč, nekateri pa so še na terenu, so za STA pojasnili s koprskimi gasilskimi brigadami. Na območju občine Piran je gasilska brigada posredovala šestkrat, štirinajstkrat pa na območju občine Koper.

Delo so imeli predvsem s črpanjem vode, ki je zalivala nižje ležeče objekte in objekte v bližini naraslih hudournikov.

Padavine in za ta letni čas nižje temperature bo po napovedih meteorologov v prihodnjih dneh spet zamenjalo toplejše in bolj poletno vreme.

Zjasnilo se bo, temperature pa bodo spet višje, od 22 do 26, na Primorskem pa do 28 stopinj. V nedeljo in ponedeljek se obeta sončno in poletno vreme z dnevnimi temperaturami do okoli 30 stopinj Celzija, je za STA povedal dežurni meteorolog na Agenciji RS za okolje Janez Markošek. (STA)

Narasla Soča pri Gorici

BUMBAČA

REZIJA - Včeraj jo je na občini zahteval Gabriele Cherubini v spremstvu Igorja in Viljema Črna

Po dolgem zavlačevanju prva dvojezična osebna izkaznica napovedana za danes

Skupina samozvanih »branilcev rezijanščine« demonstrirala pred občino, a se Cherubini ni pustil ustraševati

Na fotografiji levo Igor Černo, Gabriele Cherubini in Viljem Černo, desno »branilci rezijanskega jezika« pred občino

NM

REZIJA – Gabriele Cherubini, ki približno tri leta živi v dolini Rezije, si bo danes lahko končno oddahnil, saj bodo njegova prizadevanja dobila srečen konec. Če ne bo novih presnečenj, bo namreč župan Sergio Chinese danes dopolne vendarle podpisal prvo dvojezično, italijansko-slovensko osebno izkaznico, na kateri pa bodo slovenski izrazi sicer napisani ročno, ker Občina Rezija še vedno nima potrebne računalniškega programa. S tem bo tudi konec vseh zavlačevanj in izgovorov, s katerimi se je rezijanski župan v zadnjih mesecih skušal izogniti svoji dolžnosti, saj imajo po zakonu tudi v dolini pod Kaninom občani pravico do dvojezične izkaznice.

Cherubini, ki je po rodu iz Bologne in je v Rezijo prvič prišel kot prostovoljec po rušilnem potresu leta 1976, bi moral sicer svoj osebni dokument prejeti že včeraj. V spremstvu pravnega izvedenca Igorja Črna in kulturnega delavca Viljema Črna se je odpravil na anagrafski urad, da bi izročil vso potrebno dokumentacijo. Tam ga je čakala manjša skupinica ljudi, ki se je od torke dalje vsak dan zbirala pred županstvom, da bi na glasen način izrazila svoje nasprotovanje dejstvu, da bi tudi v Reziji izdajali italijansko-slovenske osebne izkaznice. Cherubinija protestniki, ki so med tednom letake, ki so jih pripravili, in spremno sporočilo celo prilepili na vrata njegove hiše (Bolončan je zadevo tudi prijavil policiji, op.a.), niso prestrašili, na anagrafskem uradu pa mu osebne izkaznice še vedno niso izdali. »Pridite, čez eno uro, zdaj župana ni,« se je glasil odgovor. Uro kasneje je bilo demonstrantov že precej več, bili so glasni, a mirni, tako da karabinjerjem, ki jih je poklical sam župan, ni bilo treba poseči. Cherubini je bil sicer deležen številnih očitkov in žaljivih besed, protestniki so mu izročili tudi pismo, s katerim so ga želeli prepričati, naj odstopi od svoje namere, kar pa jim ni uspelo, saj je bil Bolončan trdno odločen, da končno uveljavi svojo pravico do dvojezičnega osebnega dokumenta. Tedaj pa novo presenečenje. Na Občini Rezija so našli nov izgovor. »Izkaznice danes ne moremo izdati, ker se moramo najprej v Trstu pozanimati, kako se pravilno zapiše po slovensko barvi vaših las in oči. Počakajte boste morali do jutri (danes, op.a.).« Nič niso zalegli ugovori zaprepadenih Cherubinija in Igorja ter Viljema Črna, župan pa se je vsekakor obvezal, da bo danes dokument vendarle pripravljen, tako da naj novih zavlačevanj ne bi bilo več.

Med dolgim pogovorom Cherubinija in njegovih spremljevalcev z uradniki in županom, katerega so skušali prepričati, da se potegujejo za ohranitev rezijanščine, ki jo ogroža kvečjemu vpliv italijanščine, pa so protestniki, ki v glavnem živijo izven Rezije, pred županstvom še naprej delili svoje letake in go-

drnjali, češ, da se jim dogaja velika krivica, saj jim vsiljujejo slovensko identiteto in slovenski jezik, s katerim nimajo nič skupnega, kvečjemu nekaj besed, tako kot z ostalimi jeziki slovanskega izvora. Njihove misli je za nas strnil Bruno Longhino, ki že dolgo živi v Nemčiji, kamor se je izselil, da bi našel službo: »Mi nimamo nič proti Sloveniji in Slovencem, a mi smo vedno bili in smo še Rezijani in zato nočemo, da bi nam vsi-

ljevali dvojezične dokumente. Moja družina, vsi moji predniki so bili Rezijani in Italijani. Nobenega razloga ni, da bi nas prisilili, da izjavimo, da smo Slovenci. Res ne razumem tistih, ki se tu pri nas izdajajo za pripadnike slovenske manjšine, saj so tudi njihovi predniki bili Rezijani.« Zbrani, v glavnem člani društva Identita e tutela Val Resia, so tudi prepričani, da jim dvojezičnost vsiljuje Slovenija, glede Cherubinija, ki je prvi prosil za dvo-

jezično izkaznico (lepo bi bilo, da bi njegovemu zgledu počasi sledili tudi drugi, op.a.), pa so povedali, da se očitno ne zaveda, kaj dela, in da je bil zmanipuliran. Priznali so mu sicer ljubezen do Rezije, očitajo pa mu, da sploh ne pozna rezijanskega jezika, kulture in zgodovine.

Kako pa na kritike odgovarja sam Cherubini? »Res me zanima, čigava lutka mislijo, da sem. Nihče me ni prisilil, da zaprosim za italijansko-

slovensko osebno izkaznico. Za to sem se odločil sam in s tem samo uveljavil svojo pravico. Zdaj smo vsi v Evropi in mej med državami ni več. In tudi z dvojezičnim dokumentom sem še vedno Italijan, ne bom zaradi tega kar čez noč postal Slovenec. Poleg tega pa moja odločitev nikakor ne pogojuje drugih. Kdor hoče imeti svoj dokument napisan izključno v italijanščini, ga bo še naprej imel.« (T.G.)

PORDENON - Nov odsek bo za sedaj prevozen le ob koncu tedna

Zaia in Tondo prva po avtocesti

Veliko zadovoljstvo obeh predsednikov - Uradno odprtje A 28 je napovedano za jesen

PORDENON - Predsednika Furlanije-Juljske krajine in Veneta, Renzo Tondo in Luca Zaia, sta včeraj popoldne skupaj prevozila nov avtocestni odsek med Pordenonom in Coneglianom. Do uradnega odprtja, ki je napovedano za september, bo avtocesta odprta le ob koncih tedna, da bi vsaj delno sprostila vse gostejši promet na avtocesti Trst-Benetke. Gradbena dela so trajala kar 24 let.

Tondo in Zaia sta izrazila zadovoljstvo nad odprtjem avtoceste, ki bo služila predvsem prebivalcem zahodne Furlanije in vzhodnega Veneta. A 28 naj bi, poleg avtoceste, razbremenila tudi Tabeljsko državno cesto, ki je zasičena s prometom in za voznike zelo nevarna. Ta cesta je v glavnem ravna, prečka pa številna naselja in tudi križišč je ničkoliko.

Deželni odbornik FJK za prometnice in prevoze Riccardo Riccardi je prepričan, da se deželnim prometnim povezavam obetajo boljši časi. Izpostavil je predvsem načrtovani tretji avtocestni pas med Mestrami in Vilešem.

POLITIKA - Razkol v Ljudstvu svobode

Menia s Finijem v Rimu in v Trstu

RIM - Vladni podtajnik Roberto Menia je po pričakovanjih včeraj zapustil poslansko skupino Ljudstva svobode in prestopil v novo gibanje predsednika zbornice Gianfranca Finija. Menia in Fini sta se pred meseci sicer razšla, sedaj pa sta znova skupaj. Menia bo vsekakor še naprej član Berlusconijeve vlade, čeprav je predsednika primerjal s Stalinom in z njegovimi zloglasnimi čistkami. Menia bo zapustil mesto namestnika deželnega koordinatorja Ljudstva svobode, saj je dejansko izstopil iz stranke.

Zanimivo bo sedaj videti, če bo kdo na deželni in na tržaški ravni sledil vladnemu podtajniku. Z Menio bosta morda potegnili nova deželna odbornika Angela Brandi in deželni svetnik Piero Tononi, premike pa je pričakovati tudi v tržaškem občinskem svetu, kjer sicer še vedno uradno deluje svetniška skupina Nacionalnega zavezništva. V Nabrežini se bo za novo Finijevo gibanje

ROBERTO MENIA

morda opredelil podžupan Massimo Romita, od vedno zvesti pristaša vladnega podtajnika.

Razkol v Ljudstvu svobode za sedaj menda ne bo imel posledic za deželno vladno Renza Tonda. Predsednik je sicer videti nekoliko zaskrbljen, deželni koordinator Ljudstva svobode Isidoro Gottardo tudi, čeprav tudi on zagotavlja, da ne bo pretresov. V Demokratski stranki niso tega mnenja in napovedujejo razburkano življenje Tondovi koaliciji.

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Desna sredina spremenila stališče

Komisija za regulacijski načrt je po treh dneh že v arhivu

Župan Dipiazza presenetil svojo večino - Poplačano Furlaničevo vztrajanje

Komisija, ki naj bi preiskovala pravilnosti okrog tržaškega regulacijskega načrta, se je uradno rodila v ponedeljek, v četrtek zvečer pa je že ni bilo več. Desna sredina si je namreč premislila in zapečatila to res klavno zgodbo, ki jo je sama »skuhala«. V to jo je prepričal župan Roberto Dipiazza, ki je prevzel politično odgovornost za vse težave z urbanističnim planom, medtem ko je njegova večina krivdo za zaplete skušala naprtiti funkcionarjem, začeni z generalnim tajnikom Santejem Terranovo. Če bi komisija začela z delom, bi morala očitno najprej vzeti pod drobnogled župana. Protagonist občinske seje je bil vsekakor svetnik Izток Furlanič, ki je s predlogom o zamrznitvi komaj ustanovljene komisije zmešal štrene desni sredini.

S tem, da si je Dipiazza prevzel odgovornost za vse zaplete, je spravil v veliko zadrego večinsko koalicijo. Predvsem Piera Camberja (Ljudstvo svobode), političnega vodjo desne sredine v mestni skupščini, ter ligaša Maurizia Ferraro. Slednji je sprva hotel s komisijo postaviti na zatožno klop Terranovo, na prigovarjanje desne sredine pa so potem preiskavo »razširili« na vse pristojne občinske urade. Zmedena stališča, ki pričajo o zmedu v občinski koaliciji.

Furlanič je torej predlagal zamrznitev komisije do septembra, desna sredina si je o tem vzela čas za razmislek. Seja njenih svetnikov naj bi trajala največ petnajst minut, v res-

Izток Furlanič je bil protagonist na seji tržaškega občinskega sveta

KROMA

nici pa je trajala več kot eno uro. Camberju so namenili nevhvalno vlogo, da je skupščini predlagal ne zamrznitev preiskovalne komisije, temveč njeno ukinitve, čeprav sploh še ni bila ustanovljena. Predlog Ljudstva svobode je doživel široko podporo, proti pa sta glasovala le Furlanič in zeleni Alfredo Racovelli. To sta naredila iz doslednosti, saj sta bila na ponedeljkovi seji proti komisiji.

Opozicija, ki je sklep skupščine pozdravila s ploskanjem, pravi, da je to samo poslednji dokaz zmede in prepirljivosti v desni sredini. Klavno sta v tej zgodbi izpadli tudi Severna liga in UDC, o katerih človek ne ve, če so v večini ali v opoziciji, pravijo v levi sredini. Očitno je prišlo do različnih gledanj med Dipiazzo in Camberjem, kar ni prvič, saj je njun »dialektični odnos« zaznamoval dejansko ves župa-

nov drugi mandat, ki se je začel leta 2008.

Ukinitev komaj rojene preiskovalne komisije ne rešuje velikih problemov, ki spremljajo regulacijski načrt. Občinski svetniki odhajajo na dopust, septembra pa bo stvar spet na dnevnem redu. V upanju, da bo občinski odbor tako ali drugače do takrat rešil problem, ki je nastal z razsodbo Državnega sveta.

NICHI VENDOLA

»Tržaška levica naj opusti preteklost«

»Levica ekologija in svoboda je pripravljena na politično soočenje o upravnih volitvah, ki so na programu spomladi 2011, vendar to soočenje mora biti čimširše, javno in ljudsko; zaobjeti mora celotno levosredinsko koalicijo in celotno levico, ki ni sestavljena zgolj iz strank, temveč tudi od posameznikov in organizacij tako imenovane civile družbe. Razlikovanja med bolj ali manj podobnimi so nepotrebna in celo škodljiva.« Tako meni Daniela Birsas, tržaška glasnica gibanja, ki ga na vsedržavni ravni vodi Nichi Vendola.

»Na prihodnjih volitvah lahko premagamo desnico, vendar je za to potrebno prekorati ozke meje preteklosti, ki nas delijo na stranke in stranke, odpreti moramo vrata in okna in pustiti, da burja levece odpiha sivi prah različic in razlikovanj. Za to potrebujemo široko, ljudsko in enotno levico. Naš sogovornik naj postane celotno mesto in vsi tisti, ki želijo sodelovati pri graditvi nove vizije: laične, odprte in poštene in ki si želijo obuditi »boljši Trst«, tisti Trst, ki zna pomagati šibkejšim, ki se ne boji drugačnega; za katerega jezik in kultura nista pregradi in upravljanje ni zaščita lastnih interesov. Naši volivci naj nato izberejo prave kandidate na primarnih volitvah, ki edine lahko zagotovijo čimširšo sodelovanje in pravi zagon za končno zmago,« piše v izjavi Daniela Birsas.

INFLACIJA - Podatki o stopnji inflacije v mesecu juliju

Stroški se dvigajo

V primerjavi z lanskim letom +2,4%, od junija letos pa +0,5% - Negativni predznak le za gostinske in hotelske storitve

Tržaška občina je včeraj objavila podatke o stopnji inflacije v mesecu juliju. Po prvi in nedokončni oceni zavoda Istat so v Trstu življenjski stroški v primerjavi z lanskim julijem zrasli za 2,4 odstotka, medtem ko so se v primerjavi z junijem letos dvignili za 0,5 odstotka.

Največje podražitve so v mesečni primerjavi zabeležili pri stroških za hišo, vodo, elektriko in plin (+2,8%): stroški za pitno vodo so se dvignili za 43,1%, za plin za kuhinjsko porabo za 3%, za ogrevanje pa za 1,6%. Izrazito pa je tudi zvišanje v letni primerjavi (+5,2%).

V letni primerjavi je prišlo do naj-

večje rasti indeksov vsekakor pri poglavju prevozi (+6,1%), podražil se je namreč pomorski promet (+34,9%) in letalski promet (+15,3%), ob tem pa tudi vse, kar je vezano na transportne storitve, od cestnin do avtošole (+1,2%). V primerjavi s preteklim junijem pa so cene narasle za 1,1%. Ravno tako so se v letni primerjavi dvignili stroški za ostale dobrine in storitve (+4,1%) - za zlato in ure (+1,7%), električne aparature za osebno nego (+0,7%), domove za ostarele (+0,3%) - ter za oblačila in obutev (+2,9%).

Kar zadeva sektor prehrabnih izdelkov in brezalkoholnih pijač lahko ugotovimo, da so stroški v letni pri-

merjavi narasli za 0,7%, v mesečni pa za 0,1%. Največjo rast je zabeležila cena mleka, sira in jajc ter sadja (+0,5%), za 0,2% pa so se dvignili stroški za kruh in meso, medtem ko so cene zelenjave upadle za 0,7%, rib in školjk pa za 0,6%.

V mesečni primerjavi ima negativni, čeprav minimalni, predznak samo indeks gostinskih in hotelskih storitev (-0,1%) - prenočevanje po hotelih in alternativnih storitev je upadlo za 2,5%, medtem ko se je dvignila poraba v restavracijah in barih (+0,2%). Nespremenjene pa so v primerjavi z letošnjim junijem ostale cene pohištva in storitev za dom, komunikacij in izobraževanja.

PRISTANIŠČE - Delo za gasilce

Barčica se je znašla med ladjo in pomolom

Tržaška pristaniška kapitanija je včeraj zjutraj ob 8.30 obvestila gasilce, da se v vodah pristanišča, na območju arzenala, nahaja napol potopljena manjša barka. Deset minut pozneje je iz gasilskega doma v starem pristanišču krenilo plovilo, na katerem so bili štirje izvedenci za pomorske posege in dva gasilska vodna reševalca.

Na prizorišču je osebje obalne straže razložilo gasilec, da je veter odpihlil zapuščeno štirimetrsko barko proti kopnemu, ustavila pa se je med pomolom in privezane kontejnersko ladjo. Potapljača sta v vodi previdno porinila plovilo proti krmi ladje, nakar so njihovi kolegi dvignili barko z žerjavom. Delo se je zaključilo okrog 11. ure.

POKRAJINA TRST - Dogovor z goriško pokrajinsko upravo

Skupna strategija za odstranjevanje odpadkov

Goriški odpadki v tržaško sežigalnico, tržaški biološki odpadki pa v nasprotno smer

Tržaška in goriška pokrajinska uprava sta sklenili dogovor o usklajenem sistemu odstranjevanja odpadkov. Petletni dogovor predvideva, da bodo navadne odpadke obeh pokrajin uničevali v tržaški sežigalni napravi, v zameno pa bodo vse biološke odpadke preusmerili na Goriško, točneje v napravi v Moraru in Štarancu.

Dokument sta na sedežu tržaške pokrajinske uprave v palači Galatti podpisali predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat in pristojna goriška pokrajinska odbornica Mara Černic, navzoč je bil tudi tržaški pokrajinski odbornik Vittorio Zollia. Cilj dogovora je uskladiti tokove in izmenjavo odpadkov, pa tudi določiti primerne tarife v sodelovanju s podjetjema AcegasAps in Iris. Dokument bo veljal do 31. decembra 2015. Mara Černic je potrdila, da bodo vse navadne odpadke prevažali v Trst, goriški odpad pa bodo 31. decembra 2010 zaprli. V Trst bo prispelo največ 30 tisoč ton goriških odpadkov letno, iz Trsta na Goriško pa bo letno romalo največ štiri tisoč ton mokrih in 20 tisoč ton suhih odpadkov. Pokrajini bosta obenem ustanovili delovno skupino, ki bo preverjala učinkovitost dogovora in predlagala morebitne izboljšave.

Drugo poglavje predstavlja zbiranje ločenih odpadkov, pri čemer se pokrajini med seboj zelo razlikujeta. V goriški pokrajini je delež ločenih odpadkov 60-odstoten, na Tržaškem pa znaša le slabih 20 odstotkov. Cilj 65-odstotnega deleža ločenih odpadkov do konca leta 2012, ki ga je postavila Evropska unija, je v Trstu bržkone neuresničljiv. Odbornik Zollia je dejal, da podjetje AcegasAps izvaja v Padovi (ne pa v Trstu) uspešno ločeno zbiranje odpadkov in da ima Pokrajina Trst namen spodbujati učinkovite storitve.

Dogovor sta podpisali predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat in goriška pokrajinska odbornica Mara Černic

KROMA

OBČINA TRST - Podaljšanega roka v nekaterih državah ne priznavajo

Veljavnost osebnih izkaznic povzroča težave v tujini

Tržaška občinska odbornica Marina Gruden Vlach in napis z občinskim žigom na zadnji strani osebnih izkaznic, ki ga v nekaterih državah ne priznavajo oziroma ne razumejo

KROMA

Če bo veljavnost naše osebne izkaznice kmalu potekla, bomo morali seveda čim prej v občinski urad. V primeru, da nameravamo v prihodnje potovati v tujino, predvsem v balkanske ali severnoafriške države, pa bo najbolje, da veljavnosti ne podaljšamo, temveč da naročimo novo izkaznico. To je nasvet notranjega ministrstva, ki ga je včeraj javnosti predstavila Občina Trst.

Tržaška občinska odbornica za trgovino in kmetijstvo Marina Gruden Vlach je razložila, da je osebna izkaznica v zadnjih mesecih povzročala težave številnim italijanskim državljanom, ki so potovali v tujino, saj nekatere države ne priznavajo izkaznic s podaljšanim rokom veljavnosti. V četrtek je notranje ministrstvo sporočilo občinskim upravam, naj svetujejo občanom, da tako papirnate kot elektronske neveljavne izkaznice najraje zamenjajo z novimi. Nove osebne izkaznice bodo veljale deset let.

Italijansko zunanje ministrstvo je od začetka poletja prejelo mnogo obvestil, češ da oblasti v nekaterih državah ne priznavajo osebnih izkaznic z odlogom veljavnosti. To se dogaja predvsem v Romuniji, Bolgariji (obe državi sta sicer članici Evropske unije ...), Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Švici, Turčiji, Egiptu, Tuniziji ter na francoskih otokih v Malih Antilih Gadeloupe in Martinique. Odbornica svetuje turistom, naj pred odhodom preverijo, kateri dokumenti so potrebni za vstop v tu-

jo državo, priporočljivo pa je, da s seboj vsekakor vzamejo tudi potni list.

Elektronske osebne izkaznice (tudi dvojezične) izdajajo v občinskem uradu v Ulici Genova, in sicer ob torkih in četrtek od 8.30 do 16.30, ob ponedeljkih in sredo od 8.30 do 12.30 in od 14. ure do 16.45 ter ob petkih od 8.30 do 14. ure.

Izdajajo jih tudi v uradu v Ulici Locchi, ki pa bo od 16. avgusta do 3. septembra zaprt. Ta ponedeljek bodo v občinskih uradih v teku vzdrževalna dela, zaradi česar elektronskih izkaznic vsaj do 14. ure ne bodo izdajali. V občinskih uradih so seveda na voljo papirnate dvojezične in enojezične osebne izkaznice.

ZGONIK - V ponedeljek v vinoteki

Med zvoki krajev: nastopil bo Duo Jongleurs

Občina Zgonik bo v ponedeljek, 2. avgusta, v krajevni vinoteki, že peto leto zapored gostila mednarodni festival glasbe Nei suoni dei luoghi - Med zvoki krajev v organizaciji združenja Progetto Musica iz Tržiča. Gre za festival predvsem klasične glasbe, ki se čez poletje odvija v deželi, v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni-Hercegovini ter Albaniji. Organizatorji so vedno postregli z različnimi izvajalci in zanimiv koncert se obeta tudi tokrat, ko bo Zgonik obiskal Duo Jongleurs, ki ga sestavljata Matteo Salerno (flavta) in Egidio Collini (kitara). Predstavila se bosta s projektom Opera in tango - razlike in podobnosti. Na sporedu bodo tako skladbe Verdija, Puccinija, Rossinija in Mascagnija v prvem delu, medtem ko bodo v

drugem delu prevladoval tango, s Piazzolo na čelu.

Matteo Salerno in Egidio Collini sta uigrana dvojica, ki že več kot deset let delujeta na področju klasične, ljudske in jazz glasbe. Gre za priznana glasbenika, ki sodelujeta s pomembnejšimi italijanskimi in evropskimi glasbenimi institucijami (Salerno npr. s solisti iz Salzburga in Scale ter z orkestrom iz Ravenne) ter se obenem posvečata raziskovanju in komponiranju (Egidio Collini je npr. napisal nekaj glasbenih kulis za filme G.Bertolucci).

V primeru slabega vremena bo koncert v prostorih Kd Rdeča zvezda v Saležu. Vstop na ponedeljkov koncert je prost, začetek je napovedan za 21.00, omogočila pa ga je Pokrajina Trst.

KASACIJSKO SODIŠČE - Napačna diagnoza

Resnica 19 let po smrti deklice

Po devetnajstih letih je kasacijsko sodišče odločilo, da bo vzroke smrti štiri-letne Lavinie Nappo, ki je umrla v tržaški otroški bolnišnici Burlo Garofolo, potrebno razčistiti z novim procesom. Najvišje sodišče je tako razveljavilo odločitev tržaškega razizvnega sodišča in po poročanju deželne italijanskega radijskega dnevnika RAI potrdilo, da je smrt povzročila zdravniška napaka. »Obhajajo naju čudni občutki. Po skoraj dvajsetih letih zahtev in finančnih naporov so nama potrdili, da imava prav,« je novinarju povedala mati pokojnice, Monica Candotto.

Bolno štiriletno deklico so pred devetnajstimi leti pripeljali v tržaško otroško bolnišnico Burlo Garofolo. Zdravniki so diagnosticirali vnetje trebušne mrene (peritonitis) in tako kot že dva zdravnika pred njimi niso uvideli, da gre v resnici za pljučnico, proti kateri bi verjetno zadostoval antibiotik. Lavinia kirurškega posega ni preživela, ker jo je neopažena pljučnica že hudo zdelala. Starša Antonio Nappo in Monica Candotto, ki imata danes dva otroke, sta vztrajno zahtevala, naj sodstvo razčisti zadevo, tržaško sodišče pa je njuno zahtevo dvakrat zavrnilo. Sodniki tretje sekcije kasacijskega sodišča so bili drugačnega mnenja. »Končno sta starša po tolikih letih dobila odgovor na vprašanje, zakaj je njuna hčerka umrla,« je komentiral videmski odvetnik Gabriele Agrizzi, ki je starša zastopal pred kasacijskim sodiščem. Po odvetnikovem mnenju je vsem jasno, da je deklica umrla zaradi napačne diagnoze.

Osrednji poštni urad popoldne zaprt

Italijanska pošta sporoča, da bo osrednji tržaški poštni urad na Trgu Vittorio Veneto od 2. do 14. avgusta ob popoldnevih zaprt. Odprt bo od 8.30 do 13.30. Popoldne bosta vsekakor odprta urada na Verdijevem trgu in v Ul. Marconi.

TEDEN ZA MIR - Številna združenja

»Skupaj zahtevajmo pravico do življenja in življenje s pravicami«

Pod tem geslom se bo zvrstilo več pobud, na državni in krajevni ravni

V prostorih bara-knjigarne Knulp so včeraj predstavili hvalevredno pobudo Teden za mir. Ob petinšestdeseti obletnici prve atomske bombe na Hirošimo in Nagasaki so se Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, Šotor za mir iz Štarancana, organizacija Andandes / Giardini urbani in gioco, združenje Arià, združenje Senza Confini Brez Meja ter Mreža proti vojnam odločili, da skupaj priredijo celo serijo iniciativ pod geslom »Skupaj zahtevajmo pravico do življenja in življenje s pravicami«.

Na tiskovni konferenci so predstavniki zgoraj omenjenih združenj predstavili pobudo, ki se bo začela jutri z vsedržavnim mladinskim kampom Pax Christi, pri katerem bo sodeloval don Nandino Capovilla, ustanovitelj svobodnega glasila o Palestini »Bocche scucite«. V torek bo v prostorih muzeja »De Henriquez« v Ulici Cumano (ob 18. uri) in na sedežu organizacije Arià na Opčinah (pričetek ob 19.30) potekalo družabno srečanje »Branje in razmišljanje o miru«, medtem ko bosta v četrtek don Albino Bizotto in Lisa Clark vodila srečanje in skupno branje v župniji pri Sv. Ani.

Prihodnji petek bo na sporedu kolesarski deželni pohod »Mir na kolesih z blaženimi graditelji miru«, ki bo odpotoval izpred tržške Rižarne in se po celi vrsti postojank zaključil pred ameriško vojaško bazo v Avianu. Svojo prisotnost v Rižarni, oziroma po poti, so že potrdili županja občine Dolina Fulvia Premolin, odbornica za šolstvo-kulturo-šport in mladino občine Zgonik Monica Hrovatin, župan občine Devin Nabrežina Giorgio Ret ter župan občine Repentabor Marko Pisani.

V vrtu v Ulici San Michele bodo v nedeljo, 8. avgusta, predstavili knjigo in dokumentarec »Standing Army« o ameriških vojaških bazah v Italiji in svetu. Prisoten bo tudi avtor in založnik Thomas Fazi.

Teden za mir se bo zaključil v ponedeljek, 9. avgusta, pred ameriško vojaško bazo v Avianu, kjer se bodo udeleženci zbrali v spomin na žrtve atomske bombe v Nagasaki. Organizatorji si prizadevajo, da se bo k pobudi odzvalo čim več ljudi, saj menijo, kot je včeraj poudarila predstavnica združenja Brez Meja Marija Besednjak, »da mora vsak človek dati svoj prispevek proti vojni«.

R. D.

Organizatorji opozarjajo na petinšestdeseto obletnico prve atomske bombe na Hirošimo in Nagasaki

KROMA

ZGONIK - Poletni center v osnovni šoli

Otroci spoznavamo svet!

Petintrideset otrok se je posvečalo raziskovanju sveta - Razposajeni poletni dnevi v znamenju igre in izletov

Zgoniška osnovna šola je od zadnjega tedna junija do 9. julija gostila poletni center, ki ga prireja občinska uprava. Zgoniška odbornica Monica Hrovatin nam je zagotovila, da je bilo povpraševanje na občinskem prostoru veliko in da so zadovoljili vsem prošnjam. Termin ob zaključku šolskega leta je namreč idealen, saj velja za nek »podaljšek« pouka v izredno pomoč družinam.

Da bi bile počitnice petintridesetih malčkov od 3. do 10. leta starosti vse prej kot dolgočasne, so poskrbeli vzgojitelji Alberto Antoni, Petra Doljak in Jessica Štoka, pod koordinacijo Nataše Sedmak. Za male udeležence je poletno druženje pomenilo spoznavanje sveta, se pravi, da je bila vsaka dejavnost vezana na njegovo raziskovanje, prav tako tudi igre, ki so bile seveda prilagojene starostni dobi otrok. Vesela družina malčkov pa je spoznala tudi nam bližji svet, saj se je podala na več izletov. Obiskali so na primer kmetijo Žbogar, se podali v muzej Antarktike, v naravni rezervat v Miramaru ter v naravoslovni center v Bazovici. Vsakič pa jih je ob povratku pričakalo okusno kosilo, ki so ga zanje pripravile občinske kuharice.

Na zaključni prireditvi so otroci starejšim pokazali, kaj vsega so se naučili o svetu in zanje pripravili prijetno dobrodoščilo. Udeleženci so bili nad dvotedenskim razposajenim dogajanjem navdušeni in zagotovili so, da se bodo prihodnje leto spet vrnili. (sas)

SKLAD MITJA ČUK - Tradicionalno poletno središče v vrtcu na Proseku

Palček Kratkohlačnik in ... zdrava prehrana

Štirje tedni v znamenju spoznavanja ekološko pridelanega sadja in zelenjave - Kuhanje, ustvarjanje, sprehajanje in seveda prosto igranje v dobri družbi

Iz odpadnega materiala so izdelali velike in »okusne« hamburgerje

KROMA

Palček Kratkohlačnik ima najraje ... Zdravo prehrano, seveda! Da je res tako, se je lahko prepričalo skupno 60 otrok od 3. do 8. leta starosti, ki je od 5. do včerajšnjega dne obiskovalo poletno središče Kratkohlačnik, ki ga vsako leto prireja Sklad Mitja Čuk.

V prostorih vrtca Marjana Štoke na Proseku so malčki spoznavali različne vrste ekološko pridelane, bio zelenjave in sadja, hkrati pa se izzivljali v ustvarjanju. Pod mentorstvom Tanje in Erike ter vzgojiteljic Katherine, Veronike in Ivane oziroma pomočnic Kristine, Sare, Sofije in Nike so malčki preživeli štiri tedne v znamenju aktivnosti.

Prvi teden so torej najprej sadje in zelenjavo razdelili po barvah ter ju spoznavali. Ravno zato so priredili tudi kulinarčni dan - seveda je bilo treba prej v supermarket, kjer so si nabavili vse potrebno, za konec pa so si izdelali tudi primerne kuharske kape in se spremenili v prave šefe. Da so bile sladice in sendviči odlični, so nato preverili sami starši. Drugi teden je minil v znamenju oblikova-

nja bio hrane z dašem, ustvarjanja okvir iz pašte, obiska botaničnega vrta Carsiana in sajena. Tako, otroci so sadili zelišča, ki jih pogosteje uporabljamo v kuhinji, in iz dneva v dan opazovali njihovo rast. V tretjem tednu so si malčki izdelali ekološke nakupovalne torbice in jih okrasili v stencil tehniki. Ob tem so se preizkusili tudi v ponovni uporabi odpadnega materiala in papirja - rezultat so bile lubenice, na katero je vsak prilepil svojo fotografijo.

Zadnji teden so iz odpadnega materiala izdelali velik hamburger, naredili pa so tudi pravo marmelado. Nabavili so breskve, jim dodali limonin sok in sladkor in skuhalo. Vse so nato razdelili po vazicah in jih odnesli domov. Kratkohlačniki so se večkrat podali tudi do kontovelske mlake in kontovelske telovadnice, kjer so se prosto lahko podili. Včasih so pri trgovini Elio hranili srne, ko pa je bila vročina neznosna, so se predali igram z vodo. Sprehodili so se po naravoslovni poti v Bazovici, vsakodnevno pa po bližnji okolici. (sas)

Danes poimenovanje po zakoncih Basaglia

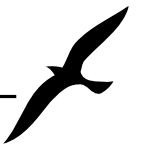
Svetoivansko gledališče, ki se nahaja v parku nekdanje umobolnice, bodo danes poimenovali po Francu in Franci Basaglia.

Slovesnost, kateri bo prisostvovala tudi njuna hčerka, bo ob 18. uri. Ob 20. uri bodo na odru prvič predstavili monolog Muri prima e dopo Basaglia, ki ga je napisal in režiral Renato Sarti iz milanškega gledališča Teatro della Cooperativa.

Jutri zvečer pa bodo v gledališču Basaglia uprizorili komedijo Nell'isola dei matti v režiji Lucille Piacentini in produkciji Teatro del Go iz Benetk. Vstop na vse prireditve je prost.

Filmski večeri v Naselju sv. Mavra

Tudi letos Občina Devin Nabrežina prireja tri filmske večere na odprtem v Naselju sv. Mavra v sodelovanju z župnijo sv. Frančiška Ašiškega in s prispevkom Dežele Furlanije Julijske krajine. Niz bi se moral začeti sinoči, naslednja večera pa sta na sporedu drevi in jutri. Od 19. ure dalje bodo delovali enogastromski kioski župnije sv. Frančiška. Začetek projekcij pa je predviden ob 21.15. Vstop je prost.

POŠTNI MUZEJ - Razstava bo na ogled do 30. septembra

Krajevne Unescove lepote v sliki, besedi ...in na znamkah

Velika pozornost posvečena Škocjanskim jamam in Idriji - Tudi o grljanskih znanstvenih inštitutih

Razstavnici panoji o Idriji in Škocjanskim jamah so povsem dvojezični

KROMA

ščine od leta 1986, in Idrijo; tudi to mesto je namreč s svojim rudnikom in mojstrskimi čipkami na čakalni listi za vpis v seznam kulturne dediščine.

Na isti čakalni listi je tudi Čedad, zato je na tržaški razstavi mogoče spoznati predvsem njegovo langobardsko preteklost, medtem ko se Oglej in katedrala v Poreču že ponašata z Unescovim zaščitnim znakom. Na razstavi si je ob njihovih znamenitostih mogoče ogledati tudi razstavne panoje o grljanskem med-

narodnem centru za teoretsko fiziko, ki deluje prav pod Unescovim okriljem.

Razstava v pritličnih prostorih glavne tržaške pošte skratka odlično pooseblja letošnje Unescovo vodilo, saj je bilo leto 2010 proglašeno za mednarodno leto zблиžanja kultur. V sozvočju so bile tudi besede direktorice Parka Škocjanskih jam Gordane Beltram: »Kras je samo eden, delimo si ga Slovenci in Italijani: kot tak je šel v svet in to sporočilo želimo posredovati čim več ljudem.« (pd)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 31. julija 2010
IGNAC

Sonce vzide ob 5.47 in zatone ob 20.35
- Dolžina dneva 14.48 - Luna vzide ob 22.24 in zatone ob 11.13

Jutri, NEDELJA, 1. avgusta 2010
PETER

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,8 stopinje C, zračni tlak 1010,1 mb ustaljen, veter 34 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 70-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 22,4 stopinje C.

Lekarne

Danes, 31. julija 2010
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 (040 300605), Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 6 (040 371377).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 -

991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.
ARISTON - 18.45 »Io sono l'amore« V poletni areni 21.15 »Hachiko«.
CINECITY - 16.30, 19.45, 22.00 »Il solista«; 16.30, 19.45, 22.00 »The box«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Predators«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 16.30, 19.50, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«.
FELLINI - 16.45, 21.00 »About Elly«; 18.45 »Il concerto«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The box«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.15 »Il segreto dei suoi occhi«; 18.30, 22.20 »Il solista«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.15 »Fish tank«; 18.30, 22.15 »Fratellanza - Brotherhood«.
KOPER - KOLOSEJ - 14.00, 16.10, 18.40, 21.00, 23.30 »Kot noč in dan«; 14.20, 16.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 19.20, 22.10 »Izvor«; 20.40, 22.40 »Mora v ulici Brestov«; 15.40, 18.10 »Mrk«.
KOPER - PLANET TUŠ 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10, 23.20 »Odrasli«; 13.45, 18.20, 20.30, 22.50 »Ulični ples 3D«; 11.00, 14.00, 20.40, 23.40 »Izvor«; 13.20, 16.20, 18.40, 21.00, 23.25 »Kot noč in dan«; 17.40 »Kapitalizem: ljubezenska zgodba«; 11.50, 14.20, 16.40, 19.00, 21.20 »Zadnji gospodar vetra - 3D«.
LJUDSKI VRT - 21.15 »Invictus«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Toy Story 3-3D«; Dvorana 3: 16.30,

SKD JOŽE RAPOTEC
Prebeneg

vabi na tradicionalno

ŠAGRO

od 30. julija do 2. avgusta
v Prebeneškem parku

Danes, 31. julija

ansambel

HAPPY DAY

22.15 »Predators«; 18.20, 20.15 »Solomon Kane«; Dvorana 4: 16.30, 20.15 »Toy Story 3«; 18.20, 22.15 »The Losers«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.00, 22.00 »City island«; Dvorana 2: 18.30, 20.30 »Toy story 3 - 3D«; Dvorana 3: 19.50, 22.00 »Il solista«; Dvorana 4: 19.50, 22.00 »Solomon Kane«; Dvorana 5: 20.00, 22.10 »The Box«.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da so od 26. julija na oglasni Deželnega šolskega urada, Ul. SS. Martiri 3 v Trstu, objavljene začasne pokrajinske lestvice za sklenitev pogodb za nedoločen/določen čas. Omenjene lestvice bodo objavljene tudi na spletnem mestu Deželnega šolskega urada www.scuola.fvg.it. Ugovori so možni v roku petih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu v Trstu.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.
DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitvijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinitvijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:
AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14
SHELL: Drevored Sanzio
ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče
Q8: Istrska ulica 112
TAMAIL: Miramarski drevored 233/1
ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMAIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1
AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
OMV: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE
S PRIMORSKIM
DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici.

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljal poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

SLIKARSTVO - V tržaški dvorani Giubileo so včeraj odprli uvodno razstavo Likovna prehajanja

Projekt Prehajanja - poklon SKGZ večplastnemu umetniku in človeku dialoga

Na ogled je bogat izbor platen in kipov Klavdija Palčiča - V naslednjih tednih in mesecih več dogodkov

Jasna Merkù med včerajšnjo predstavitev, ob njej Rudi Pavšič in Klavdij Palčič, spodaj pogled na množico, desno bronasta vila

KROMA

»Slika, ki jo avtor ponudi, nima zao-krožene podobe, dokler ne gre v oči gledalca. Šele ko jo tiste oči interpretirajo, dobi smisel: brez vas bi bile slike le sad mojega osebnega izživiljanja ...in to bi bilo verjetno premalo.«

S temi besedami se je Klavdij Palčič zahvalil res številnemu občinstvu, ki je včeraj napolnilo dvorano Giubileo na tržaškem nabrežju. Prišli so umetnikovi prijatelji in občudovalci, slovenski politični predstavniki in sponzorji projekta Prehajanja (KB 1909 in NLB). Če nas pogled na množico ni prevrnil, smo med njimi pogrešali le kakega predstavnika Občine, Pokrajine in Dežele, treh javnih uprav, ki so razstavi nudile pokroviteljstvo.

Klavdij Palčič je večplasten umetnik, za katerega je značilno gibanje. Nobeno njegovo delo ne napiše besede konec, vsako naznanja nov začetek, je na včerajšnjem odprtju opozorila Martina Kafol. Palčič prehaja iz ene ustvarjalne govorice v drugo in čeprav je predan slikarstvu, je tudi kipar, scenograf, kostumograf, ilustrator.

Njegovo raznoliko ustvarjalno govorico so zato združili v projekt Prehajanja, ki ga Slovenska kulturno-gospodarska zveza poklanja Klavdiju Palčiču kot darilo ob skorajšnjem življenjskem jubileju - sedemdesetemu rojstnemu dnevu. Prehajanja bodo ponudila pet dogodkov, ki se bodo pred koncem leta zvrstili tudi v Gorici in Čedadu (več o njih v sosednjem okvirčku).

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je

uvodoma poudaril, da je želela organizacija s projektom Prehajanja počastiti umetnika srednjeevropskega prostora, ki ga je znal »odpirati z govorico svojih del«. A se mu tudi zahvaliti za to, kar je storil znotraj organiziranega manjšinskega življenja, kjer je bil kot predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev in SKGZ predvsem »človek dialoga«.

Pavšič je svoj poseg zaključil z osebnim spominom na dijaška leta, ko je bil Palčič njegov profesor likovne vzgoje: bil je edini, ki je znal včasih ceniti moj nesmisel za ustvarjalnost, je priznal Pavšič. »Takrat

sem spoznal človeka z veliko dušo, ki je danes na ogled tudi v teh prostorih.«

Likovna kritičarka Jasna Merkù je izpostavila, da so za Palčičev opus značilni izredni kontrasti, dovršena tehnika, odlično obvladovanje risarskega polja (tudi ko gre za ogromne površine, kar pride lepo do izraza prav na tržaški razstavi). Na ogled je trideset platen in bronastih kipov, v katerih se zrcalijo dramatičnost, globoka eksistencialna vprašanja, mitološka bitja: ena nas opozarja na neuresničljivost idealov, druga kljub vsemu hrepenijo po svobodi in lepoti.

Poljanka Dolhar

Palčičeva dela tudi na velikih plakatih, v Narodnem domu, Gorici in Čedadu

Martina Kafol je na včerajšnjem odprtju razstave Likovna prehajanja, ki jo spremlja tudi trijezični katalog Založništva tržaškega tiska, predstavila ostale dogodke projekta Prehajanja. Prihodnji teden se bo začela razstava na prostem Prehajanja En plen air, ki ponuja izbor desetih risb Klavdija Palčiča: veliki, tako imenovani jumbo plakati, bodo razobešeni na različnih mestnih lokacijah.

24. septembra bodo v Narodnem domu v Trstu odprli razstavo Odrska prehajanja, ki bo prikazala Palčičevo ustvarjanje v scenografiji in kostumografiji.

22. novembra bo v Kulturnem domu v Gorici razstava Pripovedna prehajanja predstavila Palčiča ilustratorja.

Tržaška razstava Likovna prehajanja, ki bo na ogled do 17. avgusta, pa se bo 19. novembra preselila v Čedad.

TOMIZZEV DUH

»Novi« evro-rasizem

MILAN RAKOVAC

Stari (obnovljeni) rasizam uz novi europeizam se tuču kako i prazi, ovni, bisni breki, jerci na deblu priko historijske fojbe. Ma par da jur mrtvih-zvon zvonji z evropskih turni za nacionalizam, i šperan da ne bude došlo proroštvo Srečka Kosovela »lepa, o, lepa bo smrt Evrope«. Ma ča, alora, bo ali ne bo nove Evrope? A bi ga buoh! Šperanca je, ma ta hudoba rasistična stara evropska propio ne moliva. Ča je veća kriza, već se čuju glasi unih Pasolinijevih »figli fascisti, che velegeranno sulle navi della nuova preistoria«, i zato je ta dihotomija, ča se sada barože i trupaju i tuču pasatistička, nasilna ideja nacionalizma i nacional-kapitalizma, z novin sviton slobodnega pensira i beside, ma koji je još u pelenama. Naravno, i ja posvuda pišem, pa i u Primorskem, »adno i tož« (by Jesenjin), jedno te isto, i tako idem u red onih ljuid od pera koji pamte lekcije zgodovine, i zato mislim da je važno agirati i reagirati na svaku ludost koja se događa među nama. Kao što to čini Tanja

Lesničar Pučko, jedna od »Amazonki« moralne inteligencije ljubljanskega Dnevnika, pismenih, moralnih vigilan-tica koje vrebaju na ludosti i opasnosti. Piše ona proizvođačima budalaština koje nam se serviraju svakodnevno: »Govorim seveda o visokom funkcio-narju vladajoće Kršćanskodemokratske unije v Nemčiji Petru Trappu, ki je minuli teden prišel na domisljico, ki mo-čno spominja na 30. leta na istem ob-močju in ki so ji gotovo ploskali nacio-nalisti po vsej Evropi: priseljenci naj bi po njegovem pred pridobitvijo državljanstva opravili inteligenčni test. Ker nesreča nikoli ne pride sama, ga je nemudoma podprl še evropski poslanec iz sorodne stranke Markus Ferber.

Kaj je Trapp, ta trap (nomen est omen), pravzaprav skotil s to svojo 'do-misljico'? Seveda je šel po poti omeje-valne politike, ki tuje priseljence vidi le kot nepotrebno zlo, pri tem pa seveda gladko zamolči, na kako »produktiven« način to brezpravno množico izrablja-

jo kšeftarji. Seveda je šel tudi po sledi ev-genike, te nesrečne vede, nekakšnega nezakonskega otroka Darwinove teorije, ki je v drugi polovici 19. stoletja Francisa Galtona napeljala na misel, da bi mora-la družba skrbeti za čim bolj kakovosten genski material ljudi. Od te zamisli do tega, da bi morali človeško raso izbolj-ševati tako, kot delamo z živalmi, da bi se torej razmnoževali le pametni, zdravi in lepi, je bil seveda le korak; rezultat pa po eni strani splošno sprejeta mož-nost poznega splava zarodkov, za kate-re se ugotovi, da imajo malformacije, v skrajnih posledicah pa seveda pre-poved rojevanja potomcev za manj le-pe, manj pametne, manj zdrave ali celo njihova usmrtnice«

A pri nas in vas; tudi gre za ne-kakšno evgeniko, ki bi krepila »narodovo telo«?! Autorica ne omenja Hrvaške ne Slovenije, to je moja drznost, in - domoljubna privilegija najboljših sinov naša dva naroda, a ne? »Čifurji raus«, se-veda, a na Davis cup teniksem meču z

Srbijo v Splitu »ppodzrav« na velikem transparentu prek viadukta sredfí mesta: »Srbe na vrbe!!!« (srečom, policija je pronašla autora, i ide na sud!)... Zaklju-čuje Tanja L.P.: »No, Trappov izpad je v lakoničnem slogu že komentirala kanc-lerka Angela Merkel: 'Predlog ni ravno inteligen ten.'... Sicer pa, kot vemo, Ein-stein in množica drugih genijev testov nikoli ne bi opravila. Testi koristijo le sta-tistikom in rasistom, ki z njimi dokazu-jejo, da je lačen človek manj bister... Ko je na območju Jugoslavije divjala vojna, jo je razvita Evropa mirno dopuščala, va-njo pa je prebežal velik del inteligence s tega območja, ki je bilo tako še dodat-no, intelektualno opustošeno in trpi po-sledice tega bega možganov še da-nes«...

Ma ča da sami sebe bestijalizir-mao, mi, civilizirnai Europljani? Ma ča da ni bilo dosti naci-fašističkih barbara, da ćemo jopet loviti drugovirce? Noi altri qua, su' sta »tierra viecia-stara« (by Ligio Za-nini) gavemo godudo i razimisi de tutti

colori, girovagando apassionadi co'i manganelli, oio de ricino, brusando ca-se e gente, rastrelando e serando nei la-ger intieri vilagi, jopet kontra sporazuma ča je timbran i šidilan i kuntratan na Refe-rendumu, propio njin ne da vrag mira (da ne brojimo vajak da smo mi drugi de-boto anđeli - »samo anđeli znaju, kako je u rjau, anđeli a i svi, što su jednom bar, Istru vijdeli«, šlager by Luciano Del-bianco, ex Župan istarski); ma o slo-cro rasizmu (de novo!) drugi bot... Moramo denuncirati ludosti desničarskih fanta-sta, koji nam opet nude ubojite fanta-zmagorije, kao odgovor za budućnost. Jer novi rasizmi na straoj matrici opet su među nama!

ROMJAN - Začasna rešitev problema prostorske stiske

Župnija odstopila prostore slovenski šoli

Na Drevoredu Garibaldi bodo najprej imeli pouk učenci četrtil razredov, v drugi polovici leta pa tretješolci

Problem prostorske stiske na osnovni šoli v Romjanu je začasno rešen. Uprava občine Ronke in ravnateljstvo Večstopenjske šole Doberdob sta v zadnjih mesecih preverila več možnosti in se naposled dogovorila, da bodo v šolskem letu 2010/2011 učenci dveh razredov slovenske osnovne šole iz Romjana obiskovali pouk na Drevoredu Garibaldi, in sicer v prostorih župnije Sv. Štefana, ki se nahaja v bližini Ulice Capitello. V poslopiju šole Brumati bo v prihodnjem šolskem letu ob sedmih razredih slovenske ostalo tudi pet razredov italijanske osnovne šole, ki spada pod ronško Večstopenjsko šolo Leonardo Da Vinci, nato pa je upati, da bo v šolskem letu 2011/2012 končno zgrajen nov slovenski šolski center.

Ravnateljica doberdobske večstopenjske šole Sonja Klanjšček, njen namestnik Dario Bertinazzi in ronška podžupanja Marina Cuzzi so si prejšnji teden ogledali oratorij novejšee cerkve Sv. Štefana in ocenili, da so prostori primerni za izvajanje pouka, v četrtek pa sta se Klanjščkova in Bertinazzi sestala še s predstavnikmi razredov slovenske osnovne šole in jih seznanila z odločitvijo. »Župnik Renzo Boscarol nam je ponudil dve učilnici in večjo sobo, ki jo bodo učenci lahko uporabljali med odmori v primeru slabega vremena. Na voljo nam bo tudi nogometno igrišče, ki je ob oratoriju,« je povedala Klanjščkova in nadaljevala: »Učenci, ki bodo imeli pouk v začasnem sedežu, ne bodo izolirani. S starši smo sklenili, da bodo kosilo jedli z ostalimi sošolci v Ulici Capitello, kjer bodo sledili tudi laboratorijem in sodelovali pri skupnih dejavnostih. Iz enega sedeža v drugi bodo zahajali peš, in sicer po varni stranski poti.« Po besedah ravnateljice bodo v prvi polovici šolskega leta v prostorih na Drevoredu Garibaldi, ki jih bo občina prepletkala in opremila, imeli pouk učenci dveh četrtil razredov (skupno jih bo 28), v drugi polovici leta pa bodo na vrsti učenci dveh tretjih razredov (le-teh bo skupno 29). »Poskrbljeno bo tudi za šolski avtobus, ki bo v Romjanu ustavljal tako v Ulici Capitello kot na Drevoredu Garibaldi. O teh in drugih podrobnostih pa se bomo vsekakor s starši otrok, ki bodo obiskovali tretja in četrta razreda, pogovorili na

Oratorij župnije
sv. Štefana
v Romjanu

ALTRAN

začetku septembra,« je povedala Klanjščkova in pristavila, da bodo na deželnem šolskem uradu vložili tudi prošnjo po dodatnem šolskem pomočniku.

Podžupanja in odbornica za šolstvo občine Ronke Marina Cuzzi je povedala, da tehnični urad pripravlja razpis za javno dražbo za izbiro izvajalca del, ki bo zgradil nov slovenski šolski center v Romjanu. »Rešujemo še zadnje birokratske vozle, vezane na razlastitev nekaterih zemljišč. Po predvidenih tehnikov našega urada bomo dražbo lahko izvedli novembra ali najkasneje decembra, potem pa bo izbrano podjetje lahko začelo z delom. Nove gradbene tehnike omogočajo, da bi se gradnja nove šole zaključila že po osmih - dvanajstih mesecih, tako da bi bil slovenski šolski pol lahko dokončan že za šolsko leto 2011-2012,« je zaključila Marina Cuzzi.

Aleksija Ambrosi

MARIANO - Na pokrajinski cesti št. 5

Avto in tovornjak trčila, 22-letnica v bolnišnici

Avtomobil je bil v nesreči popolnoma uničen

BUMBACA

Spolzko cestišče je po vsej verjetnosti botrovalo prometni nesreči, ki se je pripetila včeraj v Marianu in v kateri je bila ranjena mlada voznica iz Gorice. V nesrečo je bilo vpleteno tudi vozilo za avtovleko, ki je peljalo po pokrajinski cesti št. 5; iz razlogov, ki jih bodo podrobneje preučili prometni policisti goriškega poveljstva, je med tovornim vozilom in avtomobilom znamke Opel corsa, v katerem se je peljala Goričanka, prišlo do silovitega trčenja, v katerem je ob veliki gmotni škodi deklet utrpelo tudi telesne poškodbe.

Nezgodar se je pripetila okrog 12.45 na pokrajinski cesti št. 5 med Marianom in Coronu. 22-letna V.S. iz Gorice se je peljala z osebnim avtomobilom Opel corsa, nenadoma pa je izgubila nadzor nad vozilom, ki se je zavrtelo okoli svoje osi. V tistem trenutku je mimo pripeljalo vozilo za avtovleko, ki je trčilo v zadnjo stran avtomobila. Na kraju so posredovali rešilna služba 118, patrulja goriške prometne policije in goriški gasilci, ki so 22-letnico povlekli iz zveržene pločevine. Dekle, ki naj ne bi bilo v smrtni nevarnosti, so s helikopterjem prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer so jo sprejeli na zdravljenje.

GORICA - Občina

Trgovcem odločitev o plačilu parkirnine

Občina Gorica razmišlja o možnosti, da bi ob sobotah omogočala brezplačno parkiranje tudi na modrih conah v goriškem mestnem središču. O ukinitvi parkirnine ob sobotah popoldne, ki naj bi po mnenju nekaterih lahko spodbudila občane k nakupovanju v goriških trgovinah, bodo dokončno odločali trgovci, med katerimi bo uprava v kratkem izvedla anketo.

»Predlog o brezplačnem parkiranju ob sobotah popoldne se je porodil že pred časom. Dejstvo je, da bo občinska blagajna s tem izgubila med 50 in 60.000 evrov letno, kar ni malenkost. Isto vsoto bi namreč lahko občina vložila v druge pobude za razvoj trgovine. Zato sva se z odbornikom Fabiom Gentilejem odločila za izvedbo ankete med trgovci mestnega središča, ki bodo presodili, ali se jim zdi stvar koristna. Treba je namreč tudi pomisliti, da bi lahko marsikdo parkirjal na modrih conah in pustil tam avtomobil celo popoldne, kar bi ne koristilo nikomur,« je včeraj povedal goriški župan Ettore Romoli, po katerem bi nov režim lahko stopil v veljavo s prihodnjim letom. Občinska uprava je vsekakor že sklenila, da bo pobudo poskusno izvedla konec tekočega leta, in sicer v soboto 4., 11. in 18. decembra.

»Za podobne pobude so se že odločila nekatera druga italijanska mesta. Anketo bomo izvedli, ker bi ukinitve parkirnin privedla do manjših prihodkov za občino, zato je nujno, da dobimo čim širše soglasje,« je povedal podžupan in odbornik Fabio Gentile, po katerem spada tudi ta pobuda med dokaze, da je Romolijeva uprava pozorna do potreb trgovcev in si z organskim načrtom prizadeva za razvoj obnovljenega mestnega središča.

GORICA - Romoli

»Javna dela je treba uresničiti«

»Zdi se mi, da sta bivši goriški župan Vittorio Brancati in njegov odbornik za javna dela Bruno Crocetti kot Kafkova junaka. V svojih zadnjih izjavah za tisk sta trdila, da je prejšnja uprava že zasnovala vse, kar naša uresničuje. Škoda le, da je treba javna dela uresničiti, medtem ko levosredinska uprava ni naredila ničesar.« Tako je včeraj župan Ettore Romoli odgovoril na kritike o pomanjkanju strategije za razvoj Gorice, ki so jo v prejšnjih dneh nanj naslovili Bracati, Crocetti in drugi predstavniki Demokratske stranke. »Njune ideje so bile nagrajene s tem, da na prejšnjih volitvah nista bila neizvoljena ne kandidirana,« je bil oster Romoli, ki je komentiral tudi pobudo Forum za Gorico, ki je zbral 245 podpisov proti vzpenjači. »Zdi se mi, da so nekoliko v zamudi. Na razpis za realizacijo strukture za vzpenjačo in obnovo predora Bombi se je že prijavilo 85 podjetij, v ponedeljek ali torek pa bomo dodelili dela,« je zaključil.

Prizorišče
nesreče med
Gorico in Faro

BUMBACA

Motociklist zadel kombi

Na Majnicah med Gorico in Faro je včeraj nekaj pred 17. uro prišlo do prometne nesreče. Motociklist je s svojim endurom motorjem z goriško registrsko tablico trčil v kombi, ki je vozil pred njim. Moški je padel na tla in utrpel lažje poškodbe; na kraju mu je nudilo prvo pomoč osebje službe

118, ki ga je nato prepeljalo v goriško bolnišnico. Po razpoložljivih podatkih ponesrečenec naj bi okrevljal v nekaj dneh.

Na prizorišču nesreče so posredovali tudi goriški karabinerji, ki preverjajo dinamiko in vzroke nesreče, gasilci pa so očistili cestišče, po katerem sta iz motorja izlila olje in bencin. Zaradi nesreče je bil promet nekaj časa oviran.

TRŽIČ - Pozitiven razplet po srečanju na goriški prefekturi

Delavci iz tovarne Eaton kmalu do denarja iz dopolnilne blagajne

Še vedno nerešene težave šestintridesetih zaposlenih pri podjetju Adriatica

Delavci iz tržiške tovarne Eaton naj bi v kratkem prejeli denar iz dopolnilne blagajne, do katerega imajo pravico od aprila dalje. Zaradi birokratskega zapleta na ministrstvu za delo doslej zavod INPS zaposlenim ni izplačal predvidenih vsot, zato pa je v zadnjih tednih postala stiska delavcev nevzdržna. Zaposleni so se v znak protesta v četrtek zbrali pred goriško prefekturo, kjer so se s prefektinjo Mario Augusto Marrosu srečali sindikalni predstavniki in župan Gianfranco Pizzolitto. Prefektinja je že včeraj posredovala pri pristojnih ministrskih uradih in pri zavodu INPS, tako da se je zatem zadeva že premaknila z mrtve točke. Zavod INPS naj bi v prihodnjih dneh tristotim delavcem tovarne Eaton izplačal predvidene vsote, sicer pa so s prefektore pojasnili, da je do pozitivnega razpleta prišlo zaradi tvornega sodelovanja vseh pristojnih javnih uradov.

Zaposleni v tovarni Eaton so sicer od aprila dalje prejeli nekaj denarja iz odpravnine, kar pa seveda ni bilo dovolj za preživljanje njihovih družin. Še v hujšem položaju so po drugi strani zaposleni pri podjetju Adriatica, ki so ravno tako v dopolnilni blagajni od aprila, od takrat pa niso prejeli niti denarja iz odpravnine. Njihovo podjetje ima namreč samo 36 zaposlenih, zato pa nima tolikšnih sredstev, da bi jim uspelo priti na roko med dopolnilno blagajno. Delavci so tako od aprila doma, od takrat pa so popolnoma brez plače. Med delavci v dopolnilni blagajni so številni Bangladešev-

Srečanje na prefekturi

BUMBACA

ci, katerih družine so se morale vrniti v domovino, saj niso imele zadostnih sredstev za preživljanje.

Približno dvajset delavcev iz podjetja Adriatica se je pred dnevi množično odpravilo po pomoč v tržiški urad sindikata FIOM-CGIL. Doslej so na svoje zahteve opozarjali na civilen način, zdaj pa sindikalisti Thomas Casotto (FIOM), Gianpiero Turus (FIM) in Luca Furlan (UILM) napovedujejo, da bi se delavci lahko v kratkem odločili za odmevnejše oblike protesta.

GORICA - Festival se izteka

Drevi podelitev nagrade Amidei

Drevi bodo predvajali film »Soul Kitchen«

V Gorici bo drevi znan zmagovalc letošnje nagrade za najboljši scenarij Sergio Amidei. Za zmago se poganjuje deset celovečercer, še zadnji film - »Soul Kitchen« Faitha Akin - pa bodo predvajali danes ob 21. uri v parku vile Coronini, in sicer takoj po razglasitvi zmagovalca.

»Soul Kitchen« je ena izmed redkih tujih produkcij letošnjega festivala; v njem nemško-turški režiser raziskuje tematiko socialne emancipacije in iskanja korenin preko glasbe. Film je že prejel posebno priznanje žirije na Beneškem festivalu, priporoča pa o grškem kuharju Zi-

nosu, ki dela v hamburškem predmestju, kjer gostje želijo spiti čim več piva in požreti čim več hrane iz mikrovalovke. Ko se pa Zinos odpravi v bolnišnico, ga nadomesti mlad kuhar; s svojo »haute cuisine« spremeni lokal v kraj, kamor zahajajo vsi, ki iščejo dobro hrano in soul glasbo.

Letošnji festival se poslavlja od publike s posebnim dogodkom, ki bo na sporedu jutri ob 21. uri v parku Coronini; predvajali bodo film »Il concerto«, ki ga predstavljajo izven tekmovalnega programa. Film je posvečen Stalinovemu preganjanju Judov in Romov. (td)

VIPAVA - V Fami zadovoljni s polletnim poslovanjem

»Ljudje si vse bolj želijo nakupovati v domačem kraju«

Podjetje za trženje Fama Vipava je v prvem polletju letošnjega leta ustvarilo za 7 milijonov evrov prihodkov, kar je za 5 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. »Na ta dosežek smo v podjetju v razmerah gospodarske in finančne krize izjemno ponosni. Še zlasti so bili rezultati odlični v juniju, ko je prodaja znašala skoraj 1.4 milijona evrov, kar je nov mesečni rekord prodaje podjetja in 19 odstotkov več kot junija lani,« pojasnjuje direktor edinega trgovskega podjetja v zasebni lasti na Primorskem Aleksander Lemut. Fama Vipava ima na omenjenem območju 14 marketov, 2 supermarketov in skladišče za veleprodajo, v kratkem načrtujejo še odprtje večje ribarnice v Sežani.

Na dobre poslovne rezultate so vplivale aktivnosti in akcijske prodaje ob 20. obletnici podjetja, kot tudi dobri rezultati veleprodaje pri oskrbi gostinstva v času svetovnega nogometnega prvenstva v Južni Afriki, še dodaja direktor. Tudi obvladovanje stroškov poslovanja je pripomoglo, da je poslovni rezultat za prvo polletje pozitiven.

»Več kot sto zaposlenih je redno prejelo osebne dohodke, v juniju pa tudi regres za letni dopust,« dodaja Lemut. Sicer pa so v veleprodajnem sektorju zabeležili dobre 4 odstotke rasti prodaje, predvsem zaradi uvedbe novih prodajnih programov, kot sta hrana za domače ljubljence in papirna galanterija. »Zaradi finančne nediscipline oziroma nelikvidnosti tretjine od več kot 500 zunanjih kupcev podjetja, pa je bila nekoliko nižja prodaja kupcem gostincem. To stanje se je začelo izboljševati v juniju zaradi že omenjenega svetovnega prvenstva in se nadaljuje tudi v juliju zaradi velike vročine in končno polnih teras gostinskih objektov,« pojasnjuje direktor.

Tudi sektor maloprodaje je zabeležil rast prodaje, in sicer skoraj 6,5 odstotkov. K temu sta pripomogli otvoritvi dveh novih marketov v Lokavcu pri Ajdovščini in v Cerknem. Obseg prodaje se je povečal tudi v vseh osta-

Aleksander Lemut

K.M.

lih podeželskih marketih podjetja. »To kaže na dejstvo, da si ljudje ponovno želijo kupovati v domačem kraju, kjer ne nazadnje pripravijo manj, kot v velikih nakupovalnih centrih. Prav zaradi tega se bo nadaljevala aktivnost za krepitev maloprodajne mreže in novimi otvoritvami, predvsem v večjih po-

deželskih krajih. Le-ti tudi predstavljajo glavno tržno nišo za bodočo širitev obsega poslovanja,« dodaja Lemut. Podjetje želi bodoče postati primorsko trgovsko podjetje z zelo prepoznavno prisotnostjo na podeželju. Na svojih policah pa želi ponuditi še več kakovostnih proizvodov manjših domačih proizvajalcev.

Podjetje uspešno sodeluje s Perkarno Postojna. Marketu na Cesti, v Vanganelu pri Kopru in v Selu, kjer prodajajo njene pekovske izdelke, se je februarja pridružil še market v Vremskem Britofu. Jeseni pa se bosta odprla še dva nova marketa v verigi skupnih prodajal. Med načrtovanimi novostmi je tudi odprtje ribarnice v trgovskem centru Karsika v Sežani. Skoraj sto kvadratnih metrov veliko prodajalno in hladilnico naj bi odprli avgusta, v njej pa se bodo z dnevnimi svežimi ribami in ostalimi morskimi sadeži oskrbovali tako gostinci kot posamezni kupci iz širšega kraškega področja. (km)

Praznik breskev

V Prvačini se danes začenja dvodnevna prireditev Praznik breskev; od 20. ure dalje bodo nastopili The users, The Maff in DJ Stane, vrhunec večera bosta koncerta skupin Bohem in Zaklonske prepeva. (km)

Pričakujejo gost promet

Na cestninski postaji pri Moščenicah danes pričakujejo gost promet; če bo prišlo do zastojev, bodo del avtomobilov pri Redipulji preusmerili na novo obvoznico za Gradež in nato skozi Tržič spet na avtocesto.

Brandolin za kolesarske steze

Deželni svetnik Demokratske stranke Giorgio Brandolin je vložil svetniško vprašanje v zvezi s kolesarskimi stezami, ki bi jih po njegovem mnenju treba zgraditi tudi med ronškim letališčem in Beglianom. Brandolin opozarja, da je deželna cesta št. 14 polna prometa, zato pa bi treba ob njej urediti nov pločnik in kolesarsko stezo vsaj do križišča za obrtno cono pri Turjalu. »S posegom bi zagotovili varnost pešcem in kolesarjem,« poudarja Brandolin.

Mladenič zavozil v zid

V Ulici Blaserna v Gorici se je v četrtek ob 23.30 zgodila prometna nesreča. 24-letni C.M. iz Gorice je izgubil nadzor nad svojim avtomobilom renault clio in trčil v zid ob cesti. Na zdravljenje so ga prepeljali v goriško bolnišnico; utrpel je razne poškodbe, njegovo življenje pa ni ogroženo.

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici.

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljal poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

Jaz in ti...
in Primorski

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Edinost je tokrat objavila krajšo misel nekega bralca o obćnem zboru gospodarskega društva Narodni dom pri Svetem Ivanu. »Pisec teh vrstic ni sicer član tega društva, ali udeležil se je zborovanja, ker ga je zanimalo v veliki meri. Iz besed gospodov predsednika, tajnika, blagajnika in drugih članov, osobilo pa iz besed gospoda Josipa Negodeta se je koj razumelo, da je društvo Narodni dom pri sv. Ivanu najprej narodno in potem še le gospodarsko. Ono ne dela, ono se ne peha, da bi polnilo žepe svojim členom – ono skrbi in deluje na to, da ima korist naša slovenska stvar. Ta krasna misel, ta žilava delavnost ne prešinja samo marljivega inteligentnega odbora, ona prešinja marveč do zadnjega člana – do člana-delavca, ki si služi svoj kruh s trdim delom v potu svojega obraza. Čast odboru, čast takim členom!

Mestni Slovenci, ki vedno tožijo, da nimajo kotička, kjer bi se nekoliko ohladili, čepe v soparnih kavarinah ter s svojimi denarci podpirajo tujerodca ali

pa kakega mlačneža, a po vrhu še nepremišljeno udrihajo po naših organizacijah, mesto da bi podpirali – se svojim obiskom, kjer bi se počutili kakor brat med brati. Dolžnost vsakega Slovenca je, da dobro premisli in da pride do logičnega rodoljubnega sklepa: Ne v tuje, v naše žepe naj se steka slovenski denar! Pika«

Neki drug bralec pa se je pritoževal nad odprtjem slovenske kinodvorane v Škedenju. »Pred vhomom so bili razobešeni slovenski plakati in zadovoljen sem bil... A ko sem vstopil, nisem bil več zadovoljen, ampak razsrjen. Ker sva s prijateljem v slovenskem jeziku zahtevala vstopnico, naju je ta gospica zavrnila: Io non so parlare ščavo! – Obrnil sem se do gospodinje, da jo pozovem na odgovor radi takega žaljnega postopanja od strani gospice blagajničarke. Gospodinja se je nekaj zvijala, češ, da gospodinja razume nekaj slovenski, ali govoriti da se – sramuje!! Glejte, glejte jo! Tako, tako! Slovenski govoriti se sramuje, denar pobirati od Slovencev pa se ne sramuje!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

Tudi pred petdesetimi leti so v tem tednu »nagajale« plohe in mrzle temperature. »Pravimo, da je april – vsaj kar se vremena tiče – najbolj muhast mesec v letu. Toda praksa zadnjih let kaže, da ni tako, kajti zgodilo se je, da so bili razni meseci dosti bolj muhasti kot april sam. Le za julij in avgust je še nekako veljalo pravilo, da sta najbolj vroča meseca v letu in z najmanj padavinami. Toda zdi se, da tudi to ne drži več in če bo šlo tako naprej, bo treba vse stare pregovore in izročila o vremenu korenito spremeniti. Prejšnji teden smo imeli lep sončen dan, saj je znašala najvišja temperatura skoraj trideset stopinj. Pred par dnevi pa je začelo pihati, potem še deževati, ozračje se je močno ohladilo in kar naenkrat smo se znašli v pravcatem jesenskem okolju. Temperatura je padla za celih petnajst stopinj. Posledice so bile vidne zlasti popoldne in zvečer, saj so bili ljudje oblečeni v volnene puloverje, jopiče in dežne plašče – prav tako kot ob kakšnem deževnem jesenskem dnevu. Tudi morje se je

zelo ohladilo in namesto običajnih štiriindvajset stopinj je imelo le dvajset stopinj. V Trstu je dopoldne močno deževalo, saj je v dobre pol ure padlo kakih dvanajst milimetrov dežja. Posledice so občutili zlasti na nekaterih ulicah mestnega središča, predvsem na Korzu in na Trgu Oberdan, kjer so avtomobili škropili visoke curke vode in s tem praktično onemogočili prehod pešcem, ki so se stiskali po vežah in v trgovinah. Popoldne je bil spet močan naliv, a je na srečo kmalu končal, tako da dež ni napravil večje škode – če izvezamemo seveda nekaj vdorov vode v razne kletne in pritlične prostore.

V okolici Tržiča je med dežjem padala tudi toča, ki je povzročila precejšnjo škodo zlasti v vinogradih. V Ronkah je močan veter izrul dve drevesi, tako da so morali poklicati gasilce iz Tržiča, da so ju odstranili s cestišča. V Karniji in Kanalski dolini je celo zapadel sneg, ki je na področju avstrijsko – italijanske meje dosegel deset centimetrov višine.«

FILMI PO TV

Torek, 3. avgusta, Rai 3, ob 00.20

Cappello a cilindro

Režija: Mark Sandrich
Igrajo: Fred Astaire, Ginger Rogers, Edward Everett Horton in Helen Broderick
Eden najlepših musikalov vseh časov, s scenografijami in glasbeni aranžmaji, ki so zdaj del filmske kot tudi glasbene zgodovine, je ljubzenska zgodba, predvsem pa izredna igra znamenjav. Dekle, ki jo že dalj časa snubi priznani plesalec, je kljub dejstvu, da ga tudi sama neizmerno ljubi, prepričana, da je on poročen z drugo punco. Da bi pri tem odpravila vsakršen dvom, se odloči, da bo poročila drugega moškega. Sproti prihaja seveda do vse večjih zamer in komplikacij, ker pa gre za romantično ljubezensko zgodbo, naposled pa le zmaga srečni konec.

Sreda, 4. avgusta, Mya - digitalni kanal, ob 16.15

I ponti di Madison County

Režija: Clint Eastwood
Igrata: Clint Eastwood in Meryl Streep (ZDA, 1995)
Jeseni leta 1956 se Robert, fotograf revije National Geographic ustavi v Madison Countyju, da bi poslikal tamkajšnje pokrite mostove. Robertov štiridnevni delavni obisk pa se kaj kmalu spremeni v navdve prijetno ljubezensko pustolovščino. Fotograf namreč spozna Francesco, temnolaso gospo, ki je sicer poročena in ima štiri otroke, tiste štiri dni, pa je sama doma. Njuno srečanje bo ostalo prikrito vse do Francescine smrti, ko bodo njeni otroci našli mamin dnevnik.

Sreda, 4. avgusta, Canale 5, ob 21.20

I giorni dell'abbandono

Režija: Roberto Faenza
Igrajo: Luca Zingaretti, Margherita Buy in Goran Bregović
»Ali še obstajajo take ženske, ki se v trenutku, ko jih mož zapusti znajdejo izgubljene?«, na vprašanje je skušal odgovoriti turinski režiser Roberto Faenza s filmom I giorni dell'abbandono, intimistično zgodbo, oprto na težave, dileme in stiske štiridesetletne ženske, Olge, ki jo čez noč zapusti mož. Faenzovo pripovedo-

vanje ostaja skozi ves film preveč površno in enolično, zgodba, ki bi pa morala prevzeti čustva, se izkaže za nekoliko patetično. Načeta filmska tema ostaja neizpeta, celotnemu, v bistvu ženskemu scenariju, pa se pogostokrat pozna, da ga, (obratno od knjige, ki jo je napisala Elena Ferrante) ni razvila ženska roka. V vlogi protagonista nastopa Luca Zingaretti. Stransko moško vlogo in uspelo filmsko glasbeno kuliso, je režiser zaupal Goranu Bregoviću. Sarajevski umetnik je tokrat Damian, tuj glasbeni violončelist, uspešni glasbenik, ki se je kar dobro odrezal v vlogi igralca.

Četrtek 5. avgusta, La 7, ob 00.20 uri

Compagnie pericolose

Režija: Brian Koppelman in David Levien
Igrata: Dennis Hopper in John Malkovich
Barry je sin glavnega brooklynskega mafijaša in se počuti zapostavljenega, ker mu nočejo nikoli zaupati večjih odgovornosti. Končno se zme-ni za izpeljavo izredno zaupljivega posla, ki naj bi ga speljal sam s prijatelji. Kljub naporu in vloženemu trudu pa gre vse narobe. Torba polna denarja izgine in fantje so v povsem osamljenem kraju prepuščeni samim sebi. Kaj zdaj? Na koga naj se obrnejo?

Sobota, 7. avgusta, Italia 1, ob 00.15

Genitori in trappola

Režija: Nancy Meyers
Igrajo: Natasha Richardson, Dennis Quaid in Maggie Stevens
Prijetna pravljica s srečnim koncem ima v središču dogajanja prigode dvojčic Annie in Hallie, ki se prvič srečata šele pri desetih letih. Takoj po njunem rojstvu, sta se namreč starša ločila in Annie se je preselila z mamo v London, Hallie pa je šla z očetom v Maine. Vročega poletja se deklici slučajno udeležita iste kolonije kjer seveda opazita neverjetno podobnost in pri tem odločita, da si bosta zamenjali vlogi. Annie se tako odseli k očetu, Hallie pa k mami. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

FOTO: ARHIV PRIMORSKEGA DNEVNika	MIMOHOd VOJAŠKIH ENOT	AMERIŠKI KOMIK HARDY	RIHARD JAKOPIČ	GLAS NA POL NEKD. JUG. NOGOMETNI SELEKTOR		AZIJSKI VELETOK STAŽ NA KONCU		RIMSKI DRŽAVNIK DEL STOLA, KLOPI		AVSTRALSKI VOZNIK MOTOGP (CASEY)	BRENKALO NA STRUNE
EVROPSKA DRŽAVA (ORIG.)							ŠP. IGRALKA SASTRE KRAJ NA KOROŠKEM			SLOVENSKA SKUPNOST (KRAJSE)	
NAS FILMSKI AMATER									SIFILITIK	MARJETICA (KRAJSE)	
RICCARDO ILLY		PRIMOŽ TRUBAR JAP. NABIRALKA BISEROV			SIMON GREGORČIČ	BARVA KOŽE, POLT	SKOK PRI UMETNOSTNEM KOTALKANJU			PRVI UREDNIK SLOVENCA GIORGIO ARMANI	
MENIČNI POROK							DOLINA V TRENTINU ORO BREZ SOGLASNIKA				
FRANCOSKI GEOGRAf (ALBERT)								SPECIALIST ZA UŠESNE BOLEZNI			
ORIENTALSKO RIŽEVO ZGANJE					REKA V TURCIJI	PRAOČE CLOVESKEGA RODU		ITALIJANSKI PEVEC		RIMSKA BOGINJA JEZE	

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

1	2	3	4	5
6				
7				
8				9
10				
		11		
12	13			
14			15	16
17				
18				

VODORAVNO: 1. poglavar rimskokatoliške cerkve v Rimu; 6. letovišče in zdravilišče v Švici; 7. posamezen glas v glasbi; 8. delavska ali obrtniška zadruga v carski Rusiji; 10. italijanski iredentist (Nazario); 11. kamnit pomol za pristajanje ladij; 12. jamajška zvrst glasbe; 14. obredna obleka duhovnikov ali sodnikov; 17. lju-bosumni Shakespearov junak; 18. umazan otrok.

NAVPIČNO: 1. grška filmska igralka (Irene); 2. dolgorepa tropska papiga; 3. prebivalec evropske države; 4. perzijska kraljica, ki je rešila Jude pred pomorom; 5. zadnja in prva črka naše abecede; 9. Abrahmov nečak; 12. mednarodni cestni znak; 13. vaja v karateju; 15. angleško pivo svetle barve; 16. nekdanji slovenski smučar Petrovič. (Iako)

SLVARČEK - AMA = japonska nabiralka biserov • CINA = rimski državnik, nasprotnik Sule • ILL = reka v Franciji • ROT = prvi urednik Slovenca • SIT = otok v Jadranskem morju

Območje nizkega zračnega pritiska bo v petek nad Balkanom, nad našo deželo bodo dotekali manj vlažne in stabilnejše zračne mase. Med soboto popoldne in nedeljo se bo okrepilo območje visokega zračnega pritiska, zato bo vreme stabilno.

Vremenska fronta se umika nad Balkan, nad srednjo Evropo in Alpami nastaja šibko območje visokega zračnega pritiska. S severovzhodnimi vetrovi priteka k nam vse bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.47 in zahaja ob 19.35
Dolžina dneva 15.50

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 22.24 in zahaja ob 11.13

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.10 najvišje 7 cm, ob 7.24 najnižje -27 cm, ob 14.47 najvišje 30 cm, ob 21.57 najnižje -10 cm.
Jutri: ob 2.04 najvišje -3 cm, ob 7.40 najnižje -18 cm, ob 15.36 najvišje 28 cm, ob 0.11 najnižje -16 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv obremenjen, občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

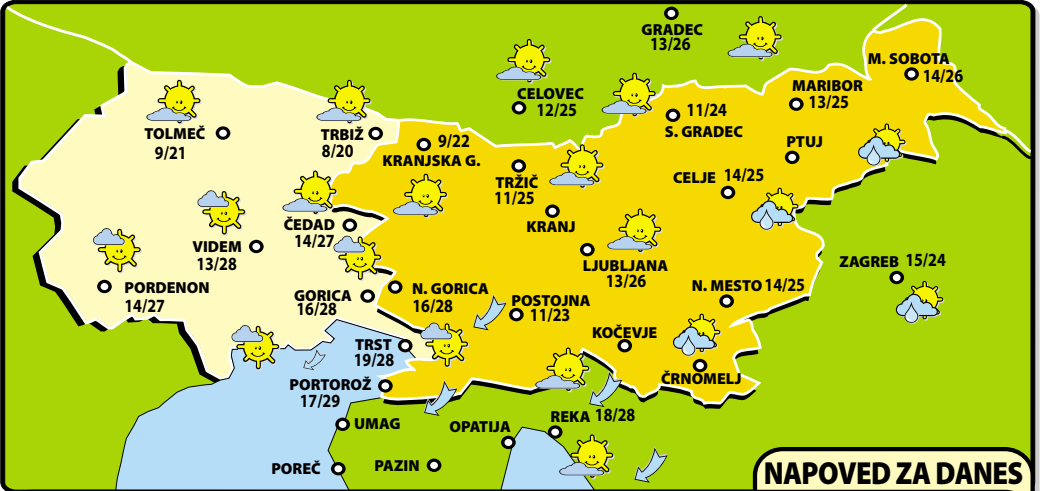
MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 23,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 23	2000 m	 9
1000 m	 18	2500 m	 6
1500 m	 13	2864 m	 4

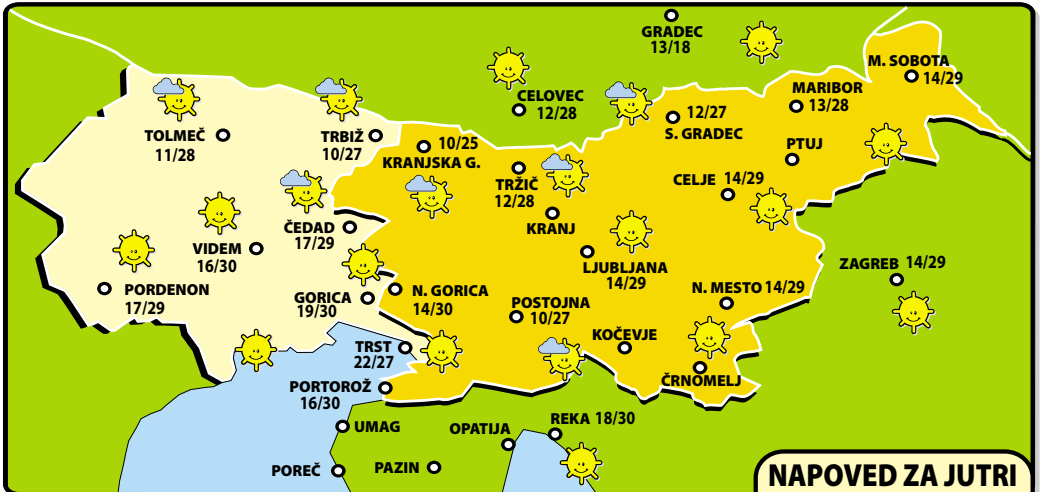
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7,5 in v gorah 8,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po nižinah in ob morju bo v glavnem zmerno oblačno, le občasno bo nekaj spremenljivosti. Ob morju bo dopoldne pihala okrepljena burja, ki bo čez dan na zahodu oslabila. V Trstu pa bo zmeroma burja pihala tudi popoldne. V hribih bo prevladovalo spremenljivo vreme, nekaj več oblačnosti bo dopoldne možna v Julijcih. Zvečer bo vreme povsod stabilno s prijetnimi temperaturami.

Na Primorskem bo sončno, burja bo ponehala. Drugod bo sprva še pretežno oblačno, dež bo jutraj in dopoldne povsod ponehal, najpozneje v jugozahodni Sloveniji. Čez dan se bo jasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, na Primorskem 17, najvišje dnevne od 22 do 26, na Primorskem do 28 stopinj C.

Povsod po deželi bo prevladovalo lepo vreme z jasnimi ali rahlo oblačnim nebom. Pihali bodo krajevni vetrovi. V hribih se bo popoldne lahko zmerno pooblačilo; na območju Cadoreja bodo zvečer možne krajevne plohe.

Jutri in v ponedeljek bo sončno, predvsem v nedeljo jutraj bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. Topleje bo.

OTTICA INN

...kupčije

OKVIRJI ZA OČALA IN SONČNA OČALA

VSE PO 25.00€

V avgustu smo odprti!

V TRSTU

UL. CONTI 11/1 (20 m od Kulturnega doma) TEL. 040 363604
DREVORED XX SETTEMBRA 2 TEL. 040371096